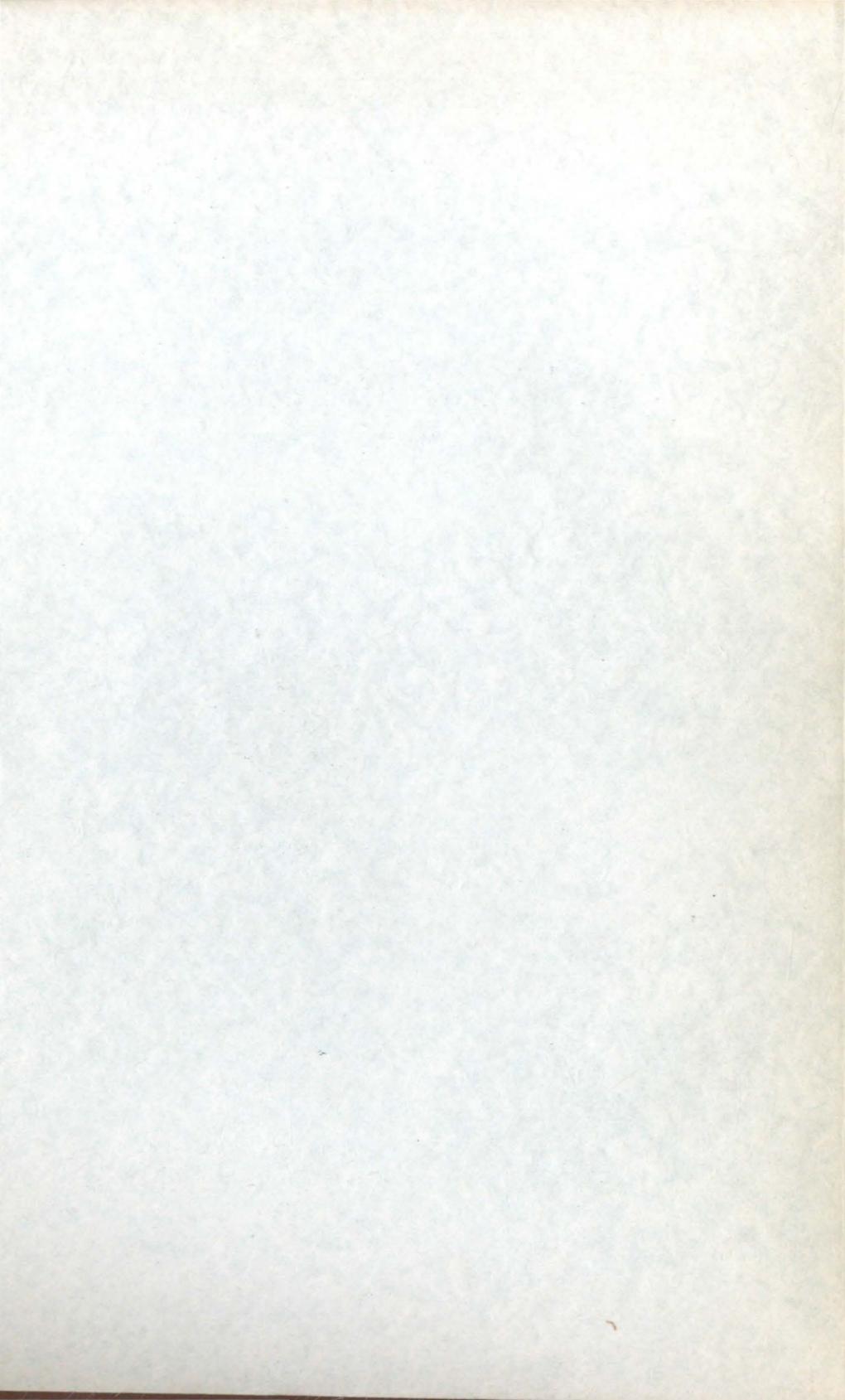

Tierboekje
FAN IT

GENEALOGYSK WURKFORBÅN

JTJE FTE FAN DE FRYSK AKADEMIE TO LJOUWERT
MCMLII

FRYSKE AKADEMY
Coulonhûs
LJOUWERT
bib. K5-6ene

Jierboekje FAN IT

GENEALOGYSK WURKFORBÅN

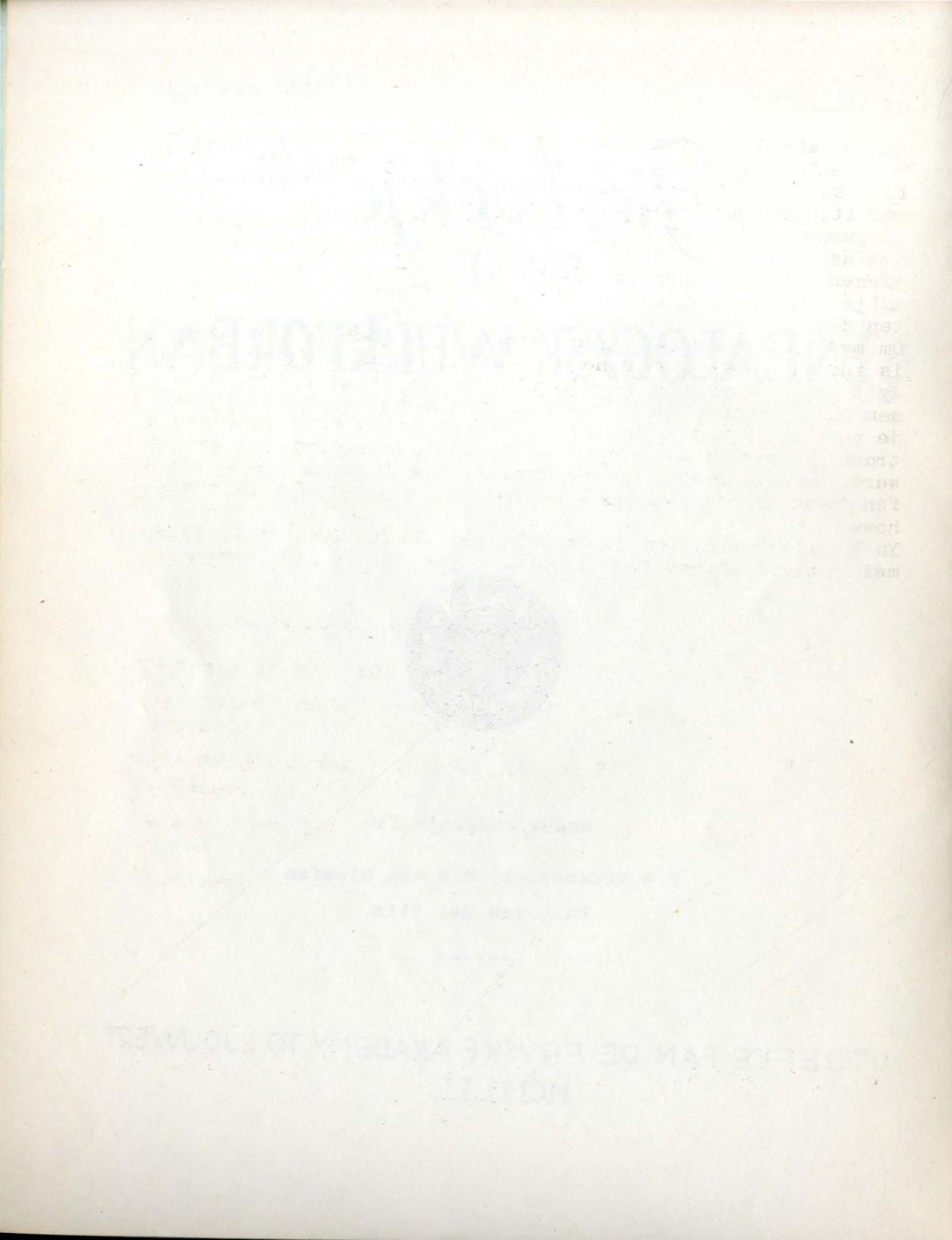
under redaksje fan

H. M. Mensonides, H. G. van Slooten

Ch. C. van der Vlis.

=====

UTJEFTÉ FAN DE FRYSKE AKADEMY TO LJOUWERT
MCMLII

TA YNLIEDING.

Oan de winsk, útsprutsen yn de ynlieding ta it earste jierboekje "dat it it foarste wêze sil fan in lange rige" wurdt foar safier foldien, dat yn it bigjin fan it folgjende jier nou it twade dieltsje forskynt.

De gunstige úntfangst dy't it foarste dieltsje krike hat, hat ús oantrune fierder to gean op de wei dy't wy ynslein hienen. Ek dit jier is wer in genealogy fan in Fryske famylje opnommen, wylst ek de oare bydragen geane oer slachten der't oant nou ta neat oer publisearre is.

Om mear bikendheit to jaen aan it wurd fan ús wurdforbân, is in koart oersjoch opnommen fan de forskate aktiviteiten, dy't yn it forroune jier har úntfowing krike hawwe. Binammen op it gebiet fan it grëfstienne-undersyk, yn forbân mei de publikaesje fan de Grëfskriften tusken Flie en Lauwers troch Friesch Genootschap en Fryske Akademy, is in protte wurd forset. Oan al de meiwurkers komt dan ek wis in wurd fan tank ta, foar alles, dat hja om 'e nocht hjerfoar dien hawwe.

Yn it bitrouwien, dat dit bondeltsje, krektlyk as it foarste, mei gauwens syn wei foun hawwe sil, jowe wy it oan jimme oer.

It bistjür fan it Wurdforbân,

K. M. van der Kooi, foarsitter, Dronryp.

Ir Ch. C. van der Vlis, twade foarsitter,
Ljouwert.

R. S. Roarda, skriuwer, Maria Louisastrj.
19, Ljouwert.

D. van der Meer, twade skriuwer, Roard-
huzum.

H. G. van Slooten, ponghalder, Ljouwert.

INLICHTINGEN omtrent enkele openbare instellingen, commissies, verenigingen, enz. welke werkzaam zijn op het gebied van geschiedenis, oudheid en heemkunde, geslacht- en wapenkunde in de provincie Friesland.

Rijksarchief in de Provincie Friesland.

Rijksarchivaris: M.P.van Buijtenen.

Chartermeester: J.Visser.

Adjunct-archivisten: A.Coree.

A.van der Wal.

Ambtenaar: S.Ter Horst.

Het Rijksarchief is gevestigd in de Kanselarij, Turfmarkt 13 te Leeuwarden. Het is geopend op werkdagen van 9 - 17.30, op Zaterdagen van 9 - 13 uur.

Provinciale Inspectie der Gemeente- en Waterschapsarchieven.

Inspecteur: M.P.van Buijtenen.

Adjunct-inspecteur: Mr H.T.Obreen.

Wetensch. ambtenaren: W.H.Keikes.

H.F.Faber.

De Provinciale inspectie is gevestigd in de Kanselarij Turfmarkt 13 te Leeuwarden.

Archief der Gemeente Leeuwarden en Stedelijke Bibliotheek.

Gemeentearchivaris: H.M.Mensonides.

Wetensch. ambtenaar: W.Dolk.

Ambtenaar: R.Ter Horst.

Het Gemeentearchief en de bibliotheek zijn gevestigd in het stadhuis, Raadhuisplein 36 te Leeuwarden. Zij zijn geopend op werkdagen van 9.30 - 12.30 en van 14 - 17 uur, op Zaterdagen van 9.30 - 12.30 uur.

Provinciale Bibliotheek.

Bibliothecaris: Dr Sj.Douma.

Wetensch. Hoofdassistent: Mr Y.Offringa.

Assistent: Mej.A.M.Michell.

Adm.Hoofdambtenaar: M.K.Scholten.

Ambtenaren: E.J.Scheenstra.

O.Santema.

Mej.A.Jensma.

E.J.Metz.

W.Ter Horst.

S.J.van der Meer.

De Provinciale Bibliotheek is gevestigd in de Kanselarij Turfmarkt 13 te Leeuwarden. Zij is geopend: Maandags en Vrijdags van 9-17 en 19-21 Woensdags en Donderdags van 9 - 17 uur. Zaterdags van 9 - 16 uur. Dinsdags gesloten.

Friesch Genootschap van Geschied-, Oudheid- en Taalkunde.

Mr P.A.V. Baron van Harinxma thoe Slooten, ere-voorzitter.

Mr R.P.Cleveringa Pzn. voorzitter.

Dr C.J.Guibal, secretaris, Mr P.J.Troelstraweg 85, Leeuwarden.

H.G. van Slooten, penningmeester.

N.Ottema.
M.Wiegersma.
M.P.van Buijtenen.
H.Halbertsma.
Ds J.J.Kalma.
S.van Tuinen.

Friesch Museum.

Directeur: Dr A.Wassenbergh.

Bibliothecaris: Ds J.J.Kalma.

Conservator der handschriften: M.P.van Buijtenen.

Amanuensis: E.J.Penning.

Het Friesch Museum is eigendom van het Friesch Genootschap en is gevestigd Koningstraat 1 te Leeuwarden. Het is geopend Apr.-Oct. op werkdagen van 9-12.30 en 14-17 uur, Oct.-Apr. van 9-12 en 14-16 uur, Zaterdagmiddags en Zondags gesloten.

De Bibliotheek van het Genootschap is geopend voor leden en andere wetensch. onderzoekers, alle werkdagen van 10-12.30 en 14-16 uur, in Juli en Augustus van 14-17 uur.

Museum Princessehof.

Conservator: N.Ottema.

Assistent: K.J.Keikes.

Het Museum is het eigendom der gemeente Leeuwarden en is gevestigd Grote Kerkstraat 11 te Leeuwarden. Het is geopend 1 Mei-1 Oct. van 9-12 en 13-17 uur, 1 Oct.-1 Mei van 9-12 en 13-16 uur. Zondags van 1 Oct.-1 Mei van 14-16 uur.

Friesch Scheepvaart Museum te Sneek.

A.M.Sustring, voorzitter.

B.Brinksma, secretaris.

L.Brandenburgh, penningmeester.

F.J.Obbema.

J.Zijlstra.

G.Dijkstra.

H.Halbertsma, conservator.

Het museum is eigendom van de Vereeniging Friesch Scheepvaart Museum en is gevestigd Kleinzand te Sneek.

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde, Kring

Friesland.

Ir Ch.C.van der Vlis, voorzitter.

J.Y.Feenstra, secretaris, Oostergrachtwal 27, Leeuwarden.

Frisia Catholica.

Prof. Dr R.Post, voorzitter.

A.Roling, secretaris, Fonteinstraat 41, Leeuwarden.

E.de Jong, penningmeester.

M.P.van Buijtenen.

Th.P.A.Lambooij.

J.Post.

Pr E.Bruna o.f.m.

De Frysk Akademy.

Mr P.A.V. Baron van Harinxma thoe Slooten, ere-voorzitter.

Prof. Dr J.H.Brouwer, voorzitter.

Dr Y. Poortinga, secretaris, Menaldum.
Prof. Dr J. F. Koksma, penningmeester.
M. Wiegersma,
Ds J. J. Kalma.

Directeur: Dr W. Kok.
Wetensch. ambtenaar: G. Meerburg.
Assistent: H. S. Buwalda.
Administrateur: Tj. de Jager.

Histoarysk Wurkforbân:
H. Algra, voorzitter.
Dr H. Bruch, secretaris, Robert Kochstraat 29, Leeuwarden.

Toponymysk Wurkforbân:
Ds J. J. Kalma, voorzitter.
J. B. Singelsma, secretaris, Goutum 31a.

Genealogysk Wurkforbân:
K. M. van der Kooi, voorzitter.
R. S. Roorda, secretaris, Maria Louisastraat 19, Leeuwarden.

Geakundich Wurkforbân:
M. Wiegersma, voorzitter.
S. J. van der Molen, secretaris, Hondiusstraat 1, Huizum.

De Fryske Akademy is gevestigd in het Coulonhuis, Doepleinstraat 8 te Leeuwarden.

KOART OERSJOCH fan de wurksumheden fan 't GENEALOGYSK WURK
FORBAN fan de FRYSKA AKADEMIE Sept. 1950 oant Sept. 1951.

=====

De 1e gearsit is halden op 30 Sept. 1950. Yn dizze gearkomste wurdt bisletten it hanskript Heeg út to jaen en ek in Jierboekje.

De hear A. Glastra van Loon haldt in lêzing oer: "Us Foarfaers". Yn 1574 wie Jan van Loon boarger fan Ljouwert. De dûbele namme komt yn 'e famylje as Joh. v. Loon bks aan Jantje Glastra.

28 Okt. 1950 haldt dhr. D. v. d. Meer in lêzing oer: "Nije fynsten oangeande de foarfaers en neiteam fan Tsjerk Hiddes de Vries". Yn de bylagen fan de Civ. Sent. fan 't Hof fan Fryslân binne de Bibelbledden skreaun fan syn soan, werom foun, mei net minder as 38 oantekeningen fan famyljeleden. Sprekker seit ta dizze lêzing printré meitsje to sullen foar opname yn 't Beaken.

Op Woansdei 1 Nov. 1950 komt it Bistjûr gear mei de Redaksje fan de Gréfskrifte-útjeften. De útjeften fan Achtkarspelen wurdt regele en fêststeld. Ek wurdt yn dizze gearsit de útjeften fan ús earste Jierboekje neijer regele.

Yn de ledegearkomste fan 25 Nov. 1950 haldt dhr. G. Terpstra fan Bears in lêzing oer de Rienksen. Der binne 99 persoanen oanwêzich. Sprekker bigjint mei Oense Rienks, dy't yn 1618 bsk aan Sijke Peters.

Op 6 Jan. 1951 is der op 't Coulonhûs in gearsit halden fan it Bistjûr fan de Fryske Akademy mei offurdigen fan de Wurkforbannen. De foarsitters fan de Wurkforbannen binne nou as sadanich ek lid fan it Haedbistjûr. Karbrieven wurde bisprutsen en fêststeld.

Elts jier makket it Wurkforbân in wurkplan op foar it kommende jier en in bigreating fan de útjeften. It stjûrt beide stikken foar 1 Sept. by it deistich bistjûr yn. En foar 1 Maert fan elts jier moat it Wurkforbân in skriftlik forslach fan syn wurksumheden ynstjûre.

Op syn minst ienris jiers sil it Haedbistjûr in gearkomste hâlder mei de bistjûren fan de Wurkforbannen.

De foarsitter fan it Wurkforbân wurdt troch it Haedbistjûr benaamd. Skriuwer en skathâlder en oare bistjûrsleden wurde benaamd troch it Wurkforbân sels en wol foar trije jier, hja kinne daliks wer keazen wurde.

Yn de gearsit fan 13 Jan. 1951 hâldt R. S. Roarda in lêzing oer: "In lang forgotten goudmyn". Hy fortelt dat er al jieren dwaende is om de nammen fan tsjûgen, ensfh. mei harren birop en âlderdom út 'e bylagen fan 's Höfs Sentinsjes te heljen. Der binne in 1650 portefeuilles, der 't moai grif in 150.000 nammen út te heljen binne, dy't er kronologysk op 't A. B. C. ynskriuwt.

Dan komt dhr. H. G. v. Slooten mei in lêzing oer: "Van Liefde komt groot lijden". It giet oer Tjeerdtje Janes v. Slooten 1758 - 1792. Har heit wie boargemaster fan Harns.

Op 3 Febr. 1951 sprekt ds. C. P. Hoekema fan Heemstede oer: "De skiednis fan it Hoekema-skæi". Der binne in foech 60 persoanen oanwêzich. Foar't sprekker úteinset krije alle oanwêzigen in koart printe oersjoch fan de stamreeksen, dy't bigjinne omstrangs 1530 mei in Hette.

De namme Hoekema tanket syn úntsteen aan "Hoekema-State", fan hokker State noch in lyts stikje oer is oan de Husumerleane te Ljouwert.

Oan de ein fan de gearsit komt it ta it oprjochtsjen fan in Hoekema-stifting.

Yn de gearsit fan 3 Maert 1951 is it dhr. T. v. Wijland, dy't in lêzing hâld oer: "De Lienen yn Fryslân". Sprekken hat der in yngeande stúdzje fan makke en forskate Lienbistjûrders binne oanwêzich.

By it neipetear kaem der in útstel út 'e gearkomste, dat de Lienbistjûrders byinoar stappe sille om ta in genealogysk arbeidzjen mei it Wurkforbân te kommen.

Op 31 Maeije 1951 hâldt it Bistjûr in gearsit ta bisprek fan de mooglikheit om tsjerkeflieren te iepenjen. Baronesse de Vos van Steenwyk yn Canada sil fan de Akademy yn oerliz mei Not. Gorter fan Hurdegaryp oanskreaun wurde om stipe foar it iepenjen fan de Dronrypster tsjerkeflier. (Hja hat op dat skriuwen f 50.--- tasein).

Ek is der kontakt opnommen mei de Genealogyske foriening yn West-Duitsklân, dêr't de hearen Ir. v. d. Vlis en drs. Mensonides hinne sille foar ús Wurkforbân.

7 April 1951 wurdt der yn de ledegearkomste meidieling dien, dat der dit jier noch twa dielen fan de Grêfskriften útkomme sille. It Bilt biwurke troch dhr. Sannes en Ljouwert (1e jefte: de Galileer tsjerke) troch Drs. Mensonides.

Roarda docht meidieling oer it undersiik fan de grēfkelders yn de Terbandster tsjerke, troch de hearen Feenstra, Menonides en Roarda.

Dērnei hälde Roarda en dhr. Jan Walings Dykstra lēzingen oer Waling Dykstra. Roarda hat in kertierstaet makke en derut docht blikken, dat Walingom hwat it bloed oangiet foar it greateste part in Bilkert wie.

Op 26 Maeije 1951 wurdt der in gearsit hälden mei de korrespondinten.

Der is in skriuwen ynkommen fan Not. Ottema oft der net hwat dien wurde kin tsjin it fandalisme fan gāns tsjerkfāden troch it oantaesten fan in oar syn bisit.

Dan komt de namme fan de nije Harnser slūzen ter sprake. Yn Tsjerk Hiddes syn tiid waerd de namme op forskate manearen skreaun. By syn boask en lidmaet-wēzen b.g. as **Tzierck**. Dat soe neffens deskundigen in dūdlik biwys yn ha, dat er yn syn tiid al as **Tsjerk** oansprutsen waerd. Wurdt de namme forhollanske, dan soe it Tjerk, dus sūnder **c** (net Tjerck) wurde moatte. Om alle bitizing foar to kommen is men ienridich fan bitinken, dat us advys oan 'e Steaten wēze moat: **TSJERK**. Hoewol't neffens de kranten de Steaten it advys fan it Wurkforbān freege soene, is soks oan't nou ta net bard.

Dhr. J. Smit fan Hallum stiet der op oan, dat de opskriften fan bertelepels, soms mei wapens, registrearre wurde sille. De gearkomste soe graech sjen dat alle eigners fan bertelepels dērfan opjeftie diene oan it Bistjür.

Dhr. P.N. Wagenmakers to Dronryp bringt forslach út oer it sammeljen fan gevelstiennen.

Opskriften en foto's kinne oan him tastjärd wurde.

Dhr. G. Steegstra jout in oersjoch fan de Fryske Bibliografy, ensfh. Hy hat us kaertsysteem hielendal bywurke en nou kinne us leden dat rieplachtsje op 't Ryks Archyf.

Dhr. Glastra v. Loon hat it Boargerboek fan Harns klappere en it Ryks Archyf in trochslach bisoarge.

Oan de grēfskifterige wurdt wurke troch de hearen drs. Visser en G. Terpstra aan Baerderadiel. Dhr. Steegstra is oansocht foar Kollumerlân. De hearen H.G. v. Slooten en A. Glastra v. Loon nimme Harns foar har rekken. Dhr. Wierda wol West-Stellingwerf foar syn rekken nimme en dhr. Fleer hat Idaerderadiel op him nommen. Der wurdt op rekkene dat de Ryks Archivaris drs. Van Buitenen, Frjentsjer biwurkje sil. Dhr. Van der Meer is drok dwaende om foar 1952 Menameradiel parsere te krijen.

Dhr. G. Terpstra stiet der tige op oan in wei to finen, dat alle tsjerke archiven, dy't nou faeks by boeren en oaren om-

toarkje, op't Ryks Archyf to Ljouwert komme.

Troch de Fryske Akademy binne inkelde persoanen oanskreaun foar finansjele stipe om de tsjerkeflier fan Harns iepen te krijen.

Foar ús útjeften "De Gréfskriften" is gáns fotomateriael makke b.g. :

Stiennen, preekstoel en sydstikken fan banken yn 'e tsjerke te **Kimswert**.

Twa berne-stientsjes fan Dekama's to **Baerd**.

Ien stien to **Jorwert**, de mounestien to **Midlum**; ien stien fan **Midslan** (Skylge) en 5 stiennen en twa buorden út 'e tsjerke fan **Blessum**.

Fierderbinne alle wapenbuorden út it **Harnser weeshús & Steds-hús** nommen en ek dy fan it **Ljouwerter Stedsweeshús**.

Troch de Ryksarchivaris kriegen wy twa wapenbuorden út it Pol-derhús to **Midslan** (Skylge) yn bisit en sa biskikte Mr. H.W. Kuipers fan Wommels ús foto's fan in bank en wapenbuorden út 'e tsjerke fan **Wommels**.

Foar nijer undersiik waerden de neifolgjende plakken bisocht: **Boksum**, **Blessum**, **Harns**, **Beinum**, **St. Japik**, **Hoarn** (Skylge), **West-Skylge**, **Midlum** (de mounestien wurdt mei ús help tsjin 'e súd-muorre fan'e toer opset), **Doanjum** (hjir waerd it monumint fan Sicco van Goslinga bisjoen en it die blikken dat forske lytsere ornaminten tobrutsen wiene of to siik), **Skalsum**, **Rie**, **Berltsum** (twa stientsjes yn'e brége - út 'e 15e ieu - freeg-je hjir omtinken, hwant de brége wurdt fornijd en breder makke), **Hallum**, **Skingen**, **Slappeterp** en **Nijhusum**.

Sneontomiddei 30 Juny 1951 hat in part fan de Blessumer tsjerkeflier iepen west. De koster mei syn soan ha bilangeleas tige meiwurke. De hearen Drs. Visser, V.d. Meer en Roarda ha de beide gréfkelders undersocht en de gréfskriften opnommen. Der wie ek noch in B.G. stien út it jier 1551.

Dr. Van der Kooi set it sammeljen fan fryske wapens fuort.

29 Aug. 1951 hat it Bistjür gear west ta bisprek oer ús meiwurking mei de oare Genealogyske forieningen yn Nederlân, ta it halden fan 26 radio-praetsjes oer genealogy en heraldyk foar de N.C.R.V. It mien bitinken wie om mei to dwaen. De skriuwer Roarda is bineamdt yn it komité om ús Wurkforbân der-yn to fortsjintwurdigjen.

Ta bislút kin noch meidielde wurde, dat der foar ús Wurkforbân in fikse bilangstelling is, hwat ek blikken docht út it great tal brieven, dat de skriuwer krijt.

Ljouwert 7 Sept. 1951.

R. S. Roarda.

Ta de öfkomst fan GEART LOURENS van der ZWAAG.

It genealogysk undersyk, dat ik inkele jierren lyn dien haw nei de foarälden fan myn vrou, hat my ek in sij it dan ek noch mar oerflakkich ynsjoch jown yn 'e öfkomst fan har pake Geart Lourens van der Zwaag. It lëste wurd, ek genealogysk bisjoen, is hjirmei dus noch net delskreaun. Mar hwer't ik yn 'e kommende jierren myn bytsje frije tiid jaen moat oan 'e Hoekema-genealogy, komt it my foar, dat itjinge, dat ik foun haw oer Van der Zwaag nou mar fèst publisearre wurde moat. Müglik is it foar in oar in oantrún om fierder to gean.

Geart Lourens mei rekkene wurde ta de figuren, dy't yn 'e lëste decennia fan 'e foarige ieu in rol spile hat yn it folks- en politike libben fan Fryslân.

Wy wolle hjir gjin libbensskets fan him jaen. De hear Sj. v.d. Schaaf, redakteur fan 'e Heerenveense Koerier hat ien ré lizzen. Müglik wurdت dy noch ris printe.

Al jong wie er wees en hat er in thûs hawn by syn styfheit, Siebe Riegler, bargekeapman en slachter op 'e Gerdyk en dy syn suster Lysbet. Nei de legere skoalle waerd er yn 't fak opnomd en sadwaende wurdت er "Geart slachter".

Hy pielde mei foardragen en skreau sels foardrachten en koarte tonielstikjes. Letter sels de earste Fryske operettes, de earste "Dochs torjuchte komd" op mesyk fan 'e äld Bolster Ulco Driebergen, de twadde "Yn 't Wetterlân en oan 't Sudersestrân" op mesyk fan Jarich Haasdyk fan Huzum.

Dochs net dêr troch soe er forneamd wurde. Hy dy't earm Fryslân en Drinte kennen learde op syn tochten, waerd oanstutsen troch it fjür dat Domela Nieuwenhuis barne liet yn safolle herten. Sa is er bilanne yn 'e Fryske Folksbiweging en gyng er út to sprekkken. Wilens wie er redakteur wurden fan "De Klok", dy't Philippus Weijer printe yn Wolvegea (1888). Om 1890 hinne forhuze er mei syn húshalding nei syn bertepetak, waerd riedslid en wethâlder fan Weststellingwerf. Yn 1894 wie er kandidaat foar Skoatterlân foar de Twadde Keamer, dochs waerd net keazen.

Syn soan Gabe, dy't op 'e Frânske skoalle gyng foun in bryfke yn 't fak fan dizze ynhâld:

"Gabe van der Zwaag,
Je vader mag niet naar den Haag.
Hij moet in Wolvega blijven
Om voor de Klok te schrijven."

Yn 1897 waerd er wol keazen en die er as ienling syn yntre yn it Kolleedzje fan hûndert. Oan 't 1909 ta hat er dêr it reade distrikt fortsjinwurdige, as partijleaze soasalist.

Hy wenne doe al wer op 'e Gerdyk, joech dêr sels "De Klok" út en letter de Gerdykster Krante.

Letter waerd er Lid fan Dippetearden fan Fryslân en lid fan 'e Rie fan Opsterlân.

Hy hat ien fan dy minsken west, dy't forstân en hert yn 'e mande brûkten ta heil fan oaren. It is spitich dat er syn korrespondinsje forneatige hat.

In min of mear iensume figuer, dy't mei syn krewearjen foar oaren gjin jild bispoun hat. In man, dy't troch selsstudzje kaem op in plak, dêr't men him respekteard hat.

Wy litte hjirunder syn ienfâldige en noch net útwurke Ker-tiersteat folgje:

I. Geart Lourens van der Zwaag.

berne to Wolvegea 4 Maeije 1858
 stoarn op 'e Gerdyk 22 April 1923
 bargeslachter op 'e Gerdyk, útjower fan 'De Klok'
 lid fan 'e Gemeenterie fan West-Stellingwerf
 lid fan 'e Gemeenterie fan Opsterlân
 lid fan 'e Twadde Keamer
 lid fan 'e Provinciale Stäaten
 Deputearre fan Fryslân
 trouw op 'e Sweach (Opsterlân) 28 Maeije 1880 mei
Catharina Gabriëls Faber
 berne to Drachten 29 Sept. 1859
 stoarn op 'e Gerdyk 7 Febr. 1943
 dr. fan Gabriël Gabriëls Faber en Aeltsje Hânses van der Werf.

Alden:

II. 1. Lourens Geerts van der Zwaag

berne to Wolvegea 3 Febr. 1831
 stoarn to Wolvegea 10 Maert 1860
 timmerman
 trouw to Wolvegea (W.Stellingwerf) 14 Maeije 1857 mei

2. Harmke Josephs Houwman

berne to Aldeberkeap 25 Des. 1835
 stoarn op 'e Gerdyk 28 Nov. 1865.

Pakes en Beppes:

III. 1. Geert Johannes van der Zwaag

berne to Wolvegea 12 April 1792
 stoarn to Wolvegea 28 Maert 1855
 timmerman
 trouw to Wolvegea (W.Stellingwerf) 26 Maeije 1814 mei

2. Geesjen Sents Oosterhof

berne to Aldeholtpae 22 Jan. 1795
 stoarn to Wolvegea 15 July 1853.

3. Joseph Franzes Houwman

berne to Paderborn 3 Febr. 1799
 stoarn to Ter Idsert 30 July 1881
 keapman, skroar, ryksboade to Aldeberkeap
 trouw mei

4. Antsje Harmens Smits

berne op it Hearrenfean 1807
 stoarn to Aldeberkeap 7 Maeije 1846.

Oerpakes en beppes:

IV. Johannes Lourens van der Zwaag

berne op 'e Sweach (Opsterlân) 1759
 stoarn to Wolvegea 13 Nov. 1844
 timmerman to St. Jansgea en Wolvegea
 trouw to St. Jansgea 28 Nov. 1784 mei

2. Geartsje Gearts Hornstra

berne to Wolvegea (dpt) 16 Juny 1765
 stoarn to Wolvegea 10 Okt. 1839

3. Sent Jacobus Oosterhof

berne to Aldeholtpae (dpt) 4 Sept. 1768
 stoarn to Aldeholtpae 1805
 boer

troud to Aldeholtpae 8 Sept. 1793 mei

4. Antsje Åbels Kortstra

berne to Nijeholtpae 1771
 stoarn to Nijeholtpae 22 Des. 1826

5. Franz

6. Elisabeth

7. Harmen Harmens Smits

berne 1784
 skuonmakker to Aldeberkeap
 trouw mei

8. Jeltsje Tsjibbes Tolssma.

Oer-oerpakes en -beppes:

V. 1. Lourens Ritskes

berne op 'e Sweach (Opsterlân) (dpt) 26 Nov. 1718
 arbeider
 trouw mei

2. Janke Douwes.

3. Geart Lourens

stoarn 1764/1765
 trouw mei

4. Grytsje Klazes.

5. Jacobus Wybes

troud to Aldeholtpae 29 Sept. 1765 mei

6. Barber Jans.

7. Abel Roelofs

berne to Nijeholtpae (dpt) April 1726
 stoarn to Nijeholtpae 27 Jan. 1810
 trouw to Aldeholtpae 17 April 1768 mei

8. Geesjen Hendriks.

9. 10, 11 en 12 ãntbrekke.

13. Harmen

14. ãntbrekt.

15. Tsjibbe

16. ãntbrekt.

Fier giet de kertiersteat fan Geart Lourens van der Zwaag net tobek. De doop fan Johannes Lourens v. d. Z. koe net foun wurde. Wol lit syn heit - Lourens Ritskes - bern dope: 2 Jan. 1740 (gjin namme), Aeltsje (26 Aug. 1742), Wytske (11 Okt. 1744), Ritske (18 Maeije 1747), Douwe (15 Nov. 1750), Marten (9 April 1752), Ymkjen (21 July 1754), Klaes (23 Jan. 1757).

De mem, Janke Douwes is 7 Maert 1751, dus great doopt. Lourens Ritskes wie de soan fan Ritske Gerrits en Aeltsje Martens. Dizze lieten ek op 'e Sweach dope: Wyts (19 Maeije 1700), Gerrit (22 April 1703), Albertsje (15 Nov. 1705), Albertsje (22 Nov. 1710), Lourens (26 Nov. 1718).

Bihalve Ritske Gerrits foun ik op 'e Sweach noch in Eeske (Easge) Gerrits en in Hepke Gerrits.

Fan ålds kaem dit slachte dus fan 'e Sweach en as earste hat Johannes Lourens dizze namme as fan oannomd.

Noch eat oer de oare femyljes, dy't yn dizze kertiersteat foarkomme. Mooglik kinne lêzers hjirfan der noch fortuten mei dwaen.

Houwman. Hoe't it krekt west hat mei Joseph Franzes Houwman, is my net rjucht düdlik. Fan in houlik mei Antsje Harmens Smits wie earstoan gjin sprake, dochs de Rjuchtbank op it Hearrenfean forklearret 23 Nov. 1853, dat Harmke of Harmentje "in echte geboren is". Hoe ek, de skroar wie op 26 Des. 1835 mei it bern (1 dei åld) nei de Grytman Jan Albert Willinge stapt en hie it him sjen litten. Joseph wie fan Roomiske komôf en möglik seach er yn dizze died in wrâldske kompensaesje fan 'e doop.

Harren bern wiene: **Elisabeth** (28 Sept. 1825), **Frans** (19 Maert 1829), **Tjebbe** (22 Okt. 1832), **Johannes** (22 Okt. 1832), **Harmentje** (25 Des. 1835) en **Evert** (24 Maart 1838).

Tsjibbe hat troud west mei Jantsje P. Woudstra en Sytske Nyholt en is to Wolvegea stoarn 29 Maeije 1892.

Op it tsjerkhof to Wolvegea foun ik de folgjende Houwmans: **Josephina** (dr. v. Frans H.) (21 April 1865 Makkingea - 14 Maart 1944 Wolvegea); tr. mei Egbertus T. Fledderus (3 Febr. 1856 Slykenburg - 3 Okt. 1942 Wolvegea)

Harmke H. (6 Des. 1877 - 18 April 1894 Wolvegea)

Jantje T. H. (12 April 1878 - 30 Jan. 1893 Wolvegea)

Jantje H. (9 Maeije 1859 - 25 Sept. 1877)

Pieter H. (17 Des. 1861 - 9 Des. 1881)

Jan T. H. (12 Juny 1871 - 26 April 1903) troud mei Itske H. Berkenbosch (+ 10 Sept. 1951)

Tjebbe Joseph Johannes H. (21 Nov. 1899 - 31 Maart 1913)

Atsje F. H. (22 Jan. 1860 Makkingea - 2 July 1924 Wolvegea) tr. mei Jacob v.d. Hoeff.

Oosterhof. Geesjen Sents Oosterhof (de vrou fan Geart Joh. v. d. Zwaag) wie boerefaem doe't hja troude.

Har ålden - **Sent of Zent Jacobus Oosterhof** en **Antje Abels Kortstra** lieten de folgjende bern dope to Aldeholtpêa:

Barbertje (dpt 15, berne 11 Juny 1794), **Geesje** (dpt 24, berne 22 Jan. 1795), **Abeltje** (dpt 6 Maeije, berne 27 April 1798), **Jacobus** (dpt 16, berne 10 Nov. 1800), **Rinske** (dpt 13, berne 10 Maert 1803).

Barbertje is 28 Sept. 1822 to Nijeholtpea stoarn.

Sent Jacobus wie boer, hwant syn vrou wurdt yn 'e akten boerin neamd.

Syn heit en mem wiene Kobus Wybes en Barber Jans.

In broer fan him wie Wybe Jacobus, trouwde mei Marchjen Geerlofs.

Smits. Hjir is net folle oer gewaer to wurden. Harmen Harmens en Jeltjen Tjibbes litte 10 July 1806 to Berkeap in soan dope, Tjibbe, berne 26 Juny, en 30 Juny 1811 noch in soan Harmen, berne 13 Juny.

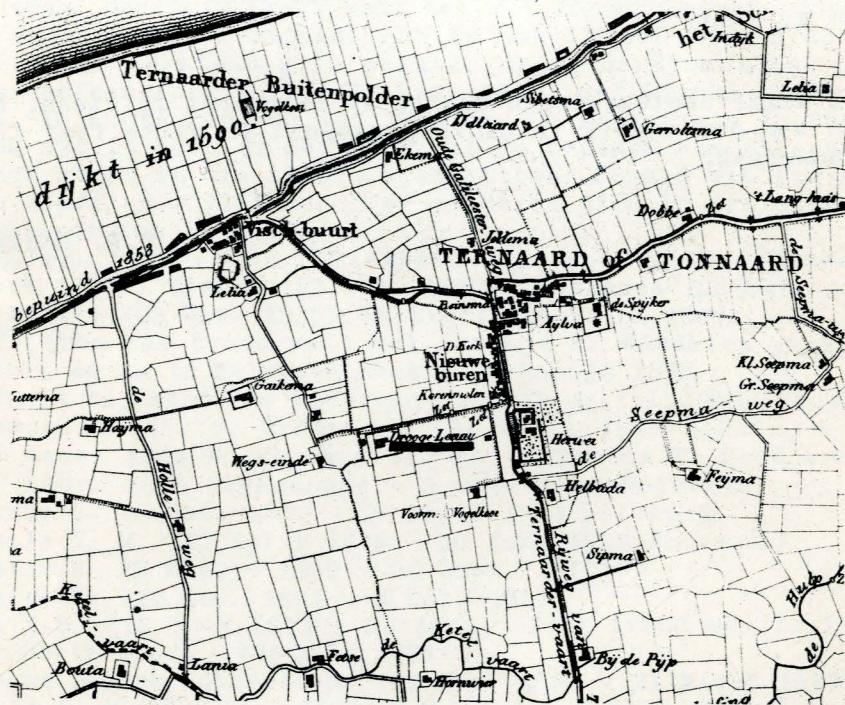
Mei dizze oantekeningen moatte wy foarearst folstean. Foar oaren kin der mogelijk in oanknopingspunt yn sitte foar fierder undersyk.

C. P. Hoekema.

STAMBEAM ROORDA

De earste generaesje stiet net hielendal fêst, mar sil mei grote wierskyn west
hâ;

- I JAN REINDERS + foar 1601; op 1566 to Koarnjum, bsk foar 1566 TZIETS CLASES (?)
nei syn forstjerren bsk hja foar 1601 JACOB JANS, 1611 to Holwert.
Ut dit boask:
1. AEFF JANS bsk foar 1601 LYWKE BUWES.
2. REYNER sjoch II.
3. ANTIE JANS b.plm. 1578, + 22/12/1640 (sjoch grêfsark op 't tsjerkhof to Ter-
naerd); bsk le WYBE DOEYTSES, boer op Sion by Nijewier, + foar Des. 1617; 2e
14/11/1624 Ternaerd (oanjown 16/12/1617) WIBREN (WYBRAND) FREERKS, boer op
Poutsma under Wierum.

Op it kaertsje sjocht men de pleats "Drooge Leeuw" Südwest fan Ternaerd.

- II. REYNER JANS b plm. 1575, minnist en letter Grifformeard, eigner en brûker fan de âlde kleesterpleats Droege Liuw to Ternaerd. Soms wurdt er yn âlde stikken neamd: Reyner Jans Droege Lieuw. † 25/11/1656 Ternaerd, bsk le foar 19/3/1606 ANNA YMES † foar Des. 1613, dgt fan Yme Tsesses; bsk 2e (oanjown 22/12/1613 Ternaerd) TRINKE PITTERS fan Easterbierrum: bsk 3e foar 1629 GERLSKE TIEBBES † foar 1636; bsk 4e 4/3/1636 Ternaerd JANCKE JANS, bsk 1659 aan de Dokkumer lekkenkeap-

man SIOERD JACOBS (1).

Ut it le boask:

1. AELK REINDERS b Maeije 1607 Ternaerd, bsk foar Maeije 1624 MINNE TIEBBES, wenje to Kimsert, Hamsterlân yn Grinslân.
2. TRYNTJE REINDERS + foar 1676 Koarnjum, bsk 28/6/1633 Koarnjum JAN RIEURTS to Koarnjum.
3. Ut it 2e boask:
4. TRYNTJE REINDERS bsk 13/7/1652 Ternaerd WILLEM ARENTS fan Hantum.
5. ANTIE REINDERS bsk 13/7/1652 Ternaerd JELLE HAYES dpt op bilidenis 30/5/1655 Koarnjum.
6. Ut it 3e boask:
7. JAN REINDERS dpt Ternaerd 22/11/1640, + dêr tusken 24/2/1657 en 2/6/1658.
8. TIEBBE sjoch III.

III. TIEBBE REINDERS dpt 22/11/1640 Ternaerd, doarpsfolmacht to Britsum 1672, bsk 26/10/1664 Dokkum ANTIE FREERKS fan Britsum.

Ut dit boask:

1. GRIETJE TIEBBES dpt 10/8/1665 Britsum.
2. REYNER TIEBBES dpt 2/9/1666 Britsum.
3. REYNER sjoch IV.
4. GRIETJE TIEBBES dpt 12/9/1668 Britsum.
5. MINNE TIEBBES dpt 30/4/1671 Britsum.

IV. REYNER TIEBBES dpt 3/11/1667 Britsum, mr glêsmakker, skilder en skipper to Britsum, + dêr foar 1723, bsk 30/5/1715 Britsum YMKE CLAESSEN, + dêr foar 1728.

Ut dit boask:

1. GRIETJE REYNERS dpt 10/4/1716 Britsum en + dêr foar 1757, bsk 7/7/1742 Britsum YSBRAND TJEERDS.
2. TJIBBE sjoch V.
3. CLAES sjoch Va.

V. TJIBBE REYNERS dpt 17/10/1717 Britsum, skoalmr. to Wier, + foar 22/5/1757, bsk Maeije 1753 Britsum AKKE ELIAS fan Ryptsjerk.

Ut dit boask:

1. ANTJE TIEBBES dpt 18/1/1756 Wier.
2. TJIBBE TIEBBES dpt 22/5/1757 Hurdegaryp.

Va. CLAES REYNERS dpt 26/1/1721 Britsum, fearskipper op 'e Ald Leije, bsk (geboadens 6 en 13 en 20 Aug. 1747 Feinsum) TRYNTJE HESSELS dpt 2/6/1727 Hijum, dgt fan HESSEL CORNELIS mr timmerman op 'e Ald Leije en BAUKJE TJEERDS.

Ut dit boask:

1. HESSEL CLASES dpt 16/4/1752 Hijum.
2. REYNER CLASES dpt 30/3/1755 Hijum.
3. YMJKEN CLASES dpt 20/8/1758 Hijum.
4. REYNER sjoch VI.

VI. REYNER CLASES ROORDA dpt 6/1/1760 Hijum, skilder en doarpsrjochter to Stiens, + dêr 30/1/1834, bsk 10/11/1782 Stiens PYTJE GERRITS VAN WICHEREN b. 19/1/1755 Goutum, + 23/1/1827 Stiens, dgt fan GERRIT JANS skoalmr. Goutum en CORNELIA HARMANUS INIA.

Ut dit boask:

1. KLAES sjoch VII.
2. GERRIT sjoch VIIa.
3. CORNELIS sjoch VIIb.
4. TRYNTJE REINDERS ROORDA b. 25/12/1791 Stiens, bsk 2/12/1812 Lj.D. ATZE ATSMA, b. 1786 Stiens, arbeider dêr, soan fan JANNIGJE ARJENS.
5. JAN sjoch VIIc.

Oan de iggen fan de eardere Middelse ha de ROORDA's wenne en wenje hja noch.

VII. KLAES REINDERS ROORDA b. 26/9/1783 Stiens, + 16/3/1814 Ljouwert, timmerfeint d'r,
bsk 11/2/1810 Jelsum PIETSJE PIETERS KONING . 17/3/1790 Jelsum, dgt fan PIET of
PIETER JACOBS en LYSBETH WIEMERS.

Ut dit boask:

- PYTJE KLASSES ROORDA b. 3/10/1810 Jelsum. bsk 10/5/1837 Ljouwert JOHAN JOOST WILHELM SARTORIUS b. 18/10/1810 Ljouwert. musykmaster Ljouwert. soan fan PHILIPPUS HENDRIKS. fellebleater Ljouwert en SYKE JANS WESSEMIUS.
 - PIETER KLASSES ROORDA b. 1/12/1811 Stiens.

VIIa GERRIT REINDERS ROORDA b. 6/10/1785 Stiens, skipper to Feinsum, bsk 13/5/1813
Lj.D. ANTJE RINSES DE VRIES b. 25/2/1787 Feinsum, dgt fm RINSE HARINGS en TIET-
JE JANS.

Ut dit boask:

1. RINSE GERRITS ROORDA b. 18/9/1814 en † 29/10/1814 Feinsum
2. REINDER GERRITS ROORDA b. 7/11/1815 Feinsum, † dēr 13/8/1826.
3. TIETJE GERRITS ROORDA b. 4/6/1817 Feinsum

4. RINSE GERRITS ROORDA b. 8/8/1820 Feinsum.
5. PIETJE GERRITS ROORDA b. 21/11/1822 Feinsum.
6. KLAES GERRITS ROORDA b. 9/5/1826 Feinsum.

VIIb CORNELIS REINDERS ROORDA b. 26/2/1788 Stiens, arbeider dēr, bsk 11/5/1814 Lj.D. ZIJTSKE HAYES HOEKSTRA b. 20/3/1787 Stiens, dgt fan HAYE arbeider Stiens en HIL-TJE GERRITS.

Ut dit boask:

1. PIETJE CORNELIS ROORDA b. 27/11/1815 Stiens, bsk 28/5/1837 Lj.D. AUKE SIEDZES REITSMA b. 2/12/1804 Stiens, snider to Stiens, soan fan SYDS REITZES en YTJE AUKES DE JONG.
2. GERRIT CORNELIS ROORDA b. 10/10/1817 Stiens, + dēr 1/4/1820.
3. REINDER CORNELIS ROORDA b. 13/6/1819 Stiens, + dēr 22/6/1839.
4. HILTJE CORNELIS ROORDA b. 1/3/1821 Stiens.
5. GERRITJE CORNELIS ROORDA b. 28/3/1823 Stiens.
6. KLAES CORNELIS ROORDA b. 8/11/1824 Stiens, + dēr 19/5/1837.
7. AUKJE CORNELIS ROORDA b. 6/12/1826 Stiens.

VIIc JAN REINDERS ROORDA b. 17/2/1794 Stiens, gernier to Feinsum, letter arbeider St. Anna, + 23/11/1868 St Anna, bsk le 15/4/1819 Lj.D. FOEKJE ANNES DE VRIES, b. April 1797 Britsum, + 11/9/1826 Feinsum, dgt fan ANNE YSBRANDS, gernier to Stiens en JANKE SYTSES, bsk 2e 4/2/1830 + t Bildt KLASKE ABRAHAMS SCHRAAGSMA, b. 27/11/1800 Makkum, + 22/8/1878 St Anna, dgt fan ABRAHAM JACOBS, timmerfeint, en YTJE KLASES.

Ut le boask:

1. REINDER sjoch VIII.
2. ANNA JANS ROORDA b. 4/5/1821 Stiens, + dēr 9/7/1821.
3. JANKE JANS ROORDA b. 19/2/1823 Stiens.
4. PIETSJE JANS ROORDA b. 4/4/1824 Stiens.
5. ANNE JANS ROORDA b. 26/5/1825 Stiens.

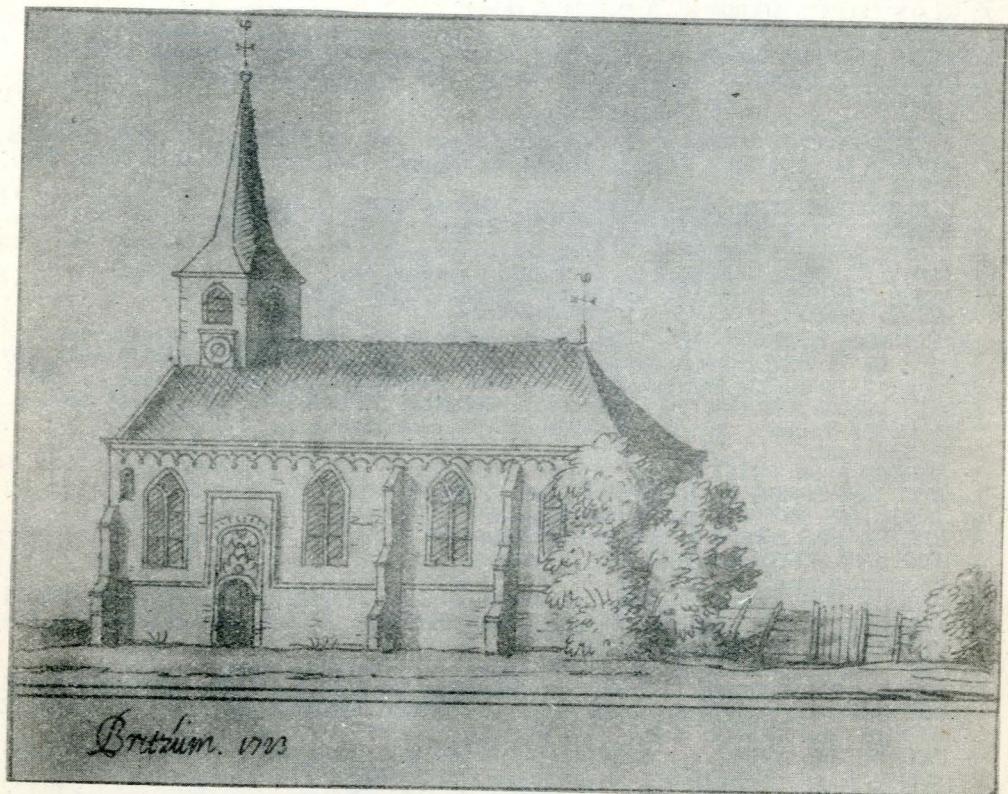
Ut it 2e boask:

6. PIETSJE JANS ROORDA b. 19/4/1830 Marssum, bsk 3/4/1854 + t Bildt WYBREN GAUKES KOOISTRA, b. 12/12/1827 Sint Japik, soan fan GAUKE JACOBS, skuonmakker, en YTJE WILLEMS, Nei Amerika tein.
7. YTJE JANS ROORDA b. 30/7/1831 St. Anna, nei Amerika tein.
8. FOEKJE JANS ROORDA b. 15/2/1833 St. Anna, bsk 26/5/1859 + t Bildt HENDRIK TJEERDS ROSENDAL, b. 2/9/1832 St. Japik, soan fan TJEERD HENDRIKS, gernier, en SYBRIGJE DE HAAN, Nei Amerika tein.
9. AELT JE JANS ROORDA b. 29/9/1834 St. Anna, bsk 5/5/1859 + t Bildt JURJEN JANS BOSMA, b. 17/11/1831 St. Japik, soan fan JAN GERRITS, arbeider en IDSKE JUR-JENS DE JONG
10. TRIJNTJE JANS ROORDA b. 11/1/1837, + 9/3/1839 St. Anna.
11. ABRAHAM JANS ROORDA b. 11/5/1839 St. Anna, bsk 5/5/1864 + t Bildt DIRKJE PIETERS KONING, b. 1843 St. Japik, dgt fan PIETER EVERTS en TIETJE DIRKS KUIK, Nei Amerika tein.
12. TRYNTJE JANS ROORDA, b. 24/5/1842 St. Anna, bsk 16/5/1867 + t Bildt HENDRIK JANS ROZENDAL, b. 1838 Alde Pekela soan fan JAN ENGELKES en ELIZABETH HENDRIKS JAGER.
13. NIENKE (NIESKE) JANS ROORDA b. 10/6/1845 St. Anna, bsk 8/12/1870 + t Bildt DIRK ROELOFS DE VRIES, b. 1844 + t Bildt, soan fan ROELOF JOOSTES en TJITSKE DIRKS BUURSTRA.

VIII. REINDER JANS ROORDA b. 20/8/1819 Britsum yn + t Waskhuske, earen by Lettinga State, gernier, fisker en jager to Britsum (2), + 7/10/1898 Britsum, bsk 13/5/1853 Lj.D. KLAESKE ARENDTS BOSMA b. 4/1/1826 Britsum, + dēr 12/4/1887, dgt fan ARENT HANSES, gernier to Britsum en FROUKJE DURKS HOFMAN.

Ut dit boask:

1. FROUKJE REINDERS ROORDA b. 22/11/1854 Britsum, + dēr 10/1/1937, bsk 11/5/1882 Lj.D. JOCHUM HALBES ALGRA los arbeider to Britsum, dēr berne 6/11/1856, + 24/4/1946, soan fan HALBE JOCHUMS en TJITSKE SJOERDS JONGSMA.
2. JAN sjoch IXa.
3. AREND sjoch IXb.
4. SIERK sjoch IXc.

Om de olde toer fan Britsum wennen en wenje hiel hwat Roorda's.

IXa JAN REINDERS ROORDA b. 17/2/1860 Britsum, + dēr 27/4/1937, gernier to Britsum.
bsk 16/5/1885 Lj.D. ANTJE VAN DIJK b. 29/10/1862 Britsum, + dēr 13/10/1935, dgt
fan WYBRENS TSJÍSSES en MARTJE HENDRIKS DE WAL.

Ut dit boask:

1. MARTJE JANS ROORDA b. 13/1/1886 Britsum, + dēr 5/3/1951, bsk 18/5/1910 Lj.D.
ARJEN LOONSTRA b. 4/3/1885, gernier to Britsum, soan fan DOUWE RINSES en GEERTJE
PIETERS BIJKER (Britsum).
2. REINDER sjoch Xa.
3. KLASKE JANS ROORDA b. 11/4/1888 Britsum, bsk 13/5/1908 Lj.D. SIJE POORTINGA
b. 26/12/1884 Readtsjerk, tsiispakhúsfeint, soan fan PIETER JENNES en KLASKE
SIJES JELTEMA (Ljouwert).
4. JANSJE JANS ROORDA b. 1/2/1895 Britsum, bsk 5/6/1918 Lj.D. GERRIT SNIJDER b.
31/3/1892 Hijum, winkelman, soan fan DOUWE JELLES en TRYNTJE GERRITS KOELMANS
(Hijum).
5. WYPKJE JANS ROORDA b. 10/2/1903 Britsum, bsk 23/5/1928 Ljouwert SYBREN VAN
DER VEEN b. 1/8/1903 Oentsjerk, fabryksarbeider, soan fan GEALE MARTENS en
LOLKJE SYBRENS VAN DER WERF (Ljouwert).

IXb AREND REINDERS ROORDA b. 25/11/1862 Britsum, + dēr 8/12/1943, lyts fékeapman en

gernier Britsum, bsk 24/2/1901 OKJE TSJISSES WIERSMA b. 10/8/1874 to Alde Bildt-dyk, dgt fam TSJISSE OLFERTS en KLAASJE JACOBS VAN DER LEEST (Ljouwert).

Ut dit boask:

1. JACOB sjoch Xb.
 2. JAN sjoch Xc.
 3. PIETER sjoch Xd.
 4. KLAASKE ARENDS ROORDA b. 21/1/1905 Britsum, bsk 10/1/1935 Amsterdam CHRISTIAAN BLOK b. 11/4/1904 Amsterdam, metaelbiwurker, soan fan CHRISTIAAN en CORNELIA RUMÜLLER (Harderwyk).
 5. JANKE ARENDS ROORDA b. 27/3/1907 Britsum, bsk 29/12/1938 Bûtenpost DOUWE DE VRIES b. 28/8/1902 Koaten, dykwurker, soan fan LUITJEN DOUWES en GRIETJE TJIJDGERS MEETSMA (Bûtenpost).
 6. FROUKJE ARENDS ROORDA b. 14/9/1909 Britsum, bsk 27/5/1936 Ljouwert KLAAS BROEKSTRA b. 30/3/1912 Ljouwert, timmerman, soan fan MARTEN KLASES en SJOUKJE KLASES VELTMAN (Ljouwert).
 7. REINDER sjoch Xe.
- IXc SIERK REINDERS ROORDA b. 15/12/1867 Britsum, † dêr 6/10/1944, gernier to Britsum, bsk 20/5/1893 Lj. D. AAFKE JELLES ALGRA b 7/11/1868 Britsum, † dêr 1/6/1936, dgt fam JELLE JOCHUMS en TRIJNTJE SJOERDS JONGSMA (3).

Ut dit boask:

1. REINDER SIERKS ROORDA him neamend en skriuwend ROARDA, b. 15/4/1894 Britsum, Directeur Byk. Goudse Verz. My. N.V. en Goudse Levensverz. My. N.V. to Ljouwert, bsk 14/7/1926 Hearrenfean JELTJE HERMANS BOSMA b. 18/6/1899 op Lyts Marsicht, Oranjewâld, dgt fam HERMAN, boer op Lyts Marsicht to Oranjewâld en KLAASJE KOOPS KEIZER (Ljouwert).

Printsje fan de gearstaller fan dizze stambeam ut 'e tiid dat er der mei bigoun is.

2. JELLE sjoch Xf.
3. JAN SIERKS ROORDA b. 27/4/1896 Britsum, † dēr 20/8/1903.
4. JACOB sjoch Xg.
5. AREND sjoch Xh.
6. TJEERD SIERKS ROORDA b. 17/2/1900 Britsum, † dēr 27/7/1900.
7. TRYNTJE SIERKS ROORDA b. 9/3/1901 Britsum, † dēr 2/5/1902.
8. JAN Sjoch Xj.
9. TRYNTJE SIERKS ROORDA b. 15/12/1904 Britsum, † 29/3/1939 Frjentsjer, bsk 8/5/1929 Lj.D. KEIMPE WIERSMA b. 3/3/1904 Oentsjerk, los arbeider soan fan JOHANNES en MAAIKE CORNELIS RÄUWERDA (Frjentsjer).
10. TJEERD sjoch Xj.

Xa REINDER JANS ROORDA b. 28/12/1886 Britsum, arbeider, bsk 17/5/1911 Lj.D. AALTJE HOMSMA b. 4/1/1888 Marrum, dgt. fam HOMME TJEERDS, gernier to Marrum en TETSJE PYTERS DYKSTRA (Britsum).

Ut dit boask:

1. JAN sjoch XIa.
2. HOMME sjoch XIb.
3. PIETER REINDERS ROORDA b. 9/7/1914 Britsum.
4. TJEERD sjoch XIc.
5. ANTJE REINDERS ROORDA b. 4/11/1916 Britsum, bsk 25/5/1938 Lj.D. DURK HAYMA b. 30/3/1914 Britsum, gernier, soan fan JOHANNES HAYES en ELISABETH STROOISMA (Britsum).
6. TETSJE REINDERS ROORDA b. 27/1/1918 Britsum, bsk 19/4/1945 Lj.D. KOOP EGBERTS WEILAND b. 3/12/1917 elektrysk lasker to Utert, soan fan EGBERT WIETZES en METJE KOOPS PUISTE (Zuilen).
7. MARTJE REINDERS ROORDA b. 20/9/1919 Britsum, bsk 19/12/1945 Ljouwert HENDRIK VAN DER MEULEN b. 9/10/1920 Wânswert, timmerman, soan fan HENDRIK en EELKE KINGMA (Ljouwert).
8. DOUWE REINDERS ROORDA b. 19/1/1921 Britsum, bsk 14/3/1951 Lj.D. OKJE JACOBS ROORDA b. 25/10/1924 Britsum, dgt fan JACOB ARENDTS en FRANSKJE VAN DER VEER (Canada).
9. KLASKE REINDERS ROORDA b. 25/10/1923 Britsum, bsk 8/5/1946 Lj.D. HARM VAN DER MEER b. 27-11-1920 Hallum, boere arbeider, soan fan METSKE en GRIETJE VAN DER PLOEG (Hallum).
10. JANTJE REINDERS ROORDA b. 25/1/1927 Britsum, bsk 11/4/1951 Lj.D. GEERT VAN DER MEULEN b. 19/9/1926 Wânswert, timmerman, soan fan HENDRIK en EELKE KINGMA (Canada).

Xb JACOB ARENDTS ROORDA b. 8/10/1901 Britsum, † dēr 24/6/1951, lytsfēkecpman en arbeider, bsk 25/11/1922 Lj.D. FRANSKJE VAN DER VEER b. 23/1/1902 Roardahuzum, dgt fan FRANS SAKES, gernier en GRIETJE HIEMSTRA (Britsum).

Ut dit boask:

1. FETSJE JACOBS ROORDA b. 13/5/1923 Ried, bsk 14/5/1947 Lj.D. SIERK VAN DER VEEN b. 30/4/1917, arbeider, soan fan HENDRIK ALBERTS en ANTJE SAKES WIEGERSMA (Stienser Aldlein).
2. OKJE JACOBS ROORDA b. 25/10/1924 Britsum bsk 14/3/1951 Lj.D. DOUWE REINDERS ROORDA b. 19/1/1921 Britsum, soan fan REINDER JANS en AALTJE HOMSMA (Canada).
3. LOSIENTJE JACOBS ROORDA b. 13/5/1929 Britsum.
4. FRANS JACOBS ROORDA b. 26/1/1936 Britsum.

Xc JAN ARENDTS ROORDA b. 25/11/1902 Britsum, † dēr 22/4/1944, gernier to Britsum bsk 31/5/1930 Lj.D. AALTJE MEETSMA b. 1/12/1903 Koaten, dgt fan EGBERT TSJIDS GERS en BAAIJIE HILLES SMIT (Britsum).

Ut dit boask:

1. ARENT JANS ROORDA b. 28/4/1931 Britsum.
2. EGBERT JANS ROORDA b. 17/10/1932 Britsum.
3. BAUKJE JANS ROORDA b. 25/4/1937 Britsum.
4. OKKE JANS ROORDA b. 23/8/1941 Britsum.

Xd PIETER ARENDTS ROORDA b. 18/2/1904 Britsum, arbeider, bsk 25/1/1928 Ljouwert AAF.

KE DEK b. 22/8/1903 Ljouwert, dgt fan FOLKERT en AALTJE BEIJMA (Ljouwert).

Ut dit boask:

1. AALTJE PIETERS ROORDA b. 24/6/1929 Ljouwert.
2. AREND PIETERS ROORDA b. 20/2/1932 Britsum.
3. FOLKERT PIETERS ROORDA b. 30/1/1934 Britsum.
4. OKJE PIETERS ROORDA b. 14/11/1937 Britsum.
5. JACOB PIETERS ROORDA b. 3/4/1945 Ljouwert.

Xe REINDER ARENDS ROORDA b. 4/11/1912 Britsum, arbeider, bsk 14/7/1934 Kollum BAUKJE DE BRUIN, b. 18/5/1918 Sweagerbosk, dgt fan LAMMERT DOUWES en GRIETJE THEUNIS POSTMA (Stiens).

Ut dit boask:

1. GRIETJE REINDERS ROORDA b. 14/11/1935 Boksum.
2. AREND REINDERS ROORDA b. 11/4/1938 Britsum.
3. LAMMERT REINDERS ROORDA b. 1/8/1943 Stiens.

Xf JELLE SIERKS ROORDA b. 4/4/1895 Britsum, gernier en koumelker, bsk 18/5/1918 Lj. D. TRYNTJE PIETERS TONJES b. 24/11/1898 Hallum, + 3/6/1936 Britsum, dgt fan PIETER GEORGS, arbeider op 'e Ald Leije en AAFKE BOKKES VENSTRA (Britsum).

Ut dit boask:

1. AAFKE JELLES ROORDA b. 7/7/1919 Stiens, bsk 14/5/1941 Lj. D. HYLTJE VAN DER WAL b. 11/4/1919 Skalsum, winkelman, soan fan SIPKE MINNES en TRYNTJE JANS HAN-NEMA (Seisbjirrum).
2. SIERK sjoch XIc.
3. PIETER JELLES ROORDA b. 9/3/1927 Britsum, gernier, bsk 23/2/1951 Lj. D. TJIMKE MINDERTS MULDER b. 25/2/1929 Ljouwert, dgt fan MINDERT RINSES en ANTJE RUURDS KOOISTRA (Britsum).
4. PIETSJE JELLES ROORDA b. 20/4/1922 Ljouwert, bsk 17/10/1946 Lj. D. HAAYE POSTMA b. 27/3/1921 Drachten, setboer, soan fan MARTEN en TRIJNTJE BIJMA (Stienser Aldlân).
5. TRYNTJE JELLES ROORDA b. 10/5/1924 Britsum, bsk 20/2/1946 Lj. D. ROMKE JANS ADEMA b. 16/4/1922 Kollumersweach, boere-arbeider, soan fan JAN en ANTJE MEET-SMA (Peusens).
6. RENSKE JELLES ROORDA b. 8/10/1931 Britsum.
7. JELTJE JELLES ROORDA b. 8/8/1935 Britsum.

Xg JACOB SIERKS ROORDA b. 29/7/1897 Britsum, gernier en koumelker bsk 19/5/1927 Lj. D. ARTJE DYKSTRA b. 27/3/1903, dgt fan CORNELIS HENDRIKS en TIETJE FEDDES ZAADEMANS (Britsum).

Ut dit boask:

1. TIETJE JACOBS ROORDA b. 2/9/1927 Britsum.
2. SIERK JACOBS ROORDA b. 9/1/1929 Britsum.
3. AAFKE JACOBS ROORDA b. 18/2/1932 Britsum.
4. CORNELIS JACOBS ROORDA b. 28/2/1939 Britsum.

Xh AREND SIERKS ROORDA b. 6/6/1898 Britsum, boekhâlder R.A.M.I., bsk 11/10/1924 Lj. D. LYSBETH SMITS b. 12/10/1899 Berltsum, dgt fan WIGLE FOPPES, gernier to Inglum en MINKJE SAKES LUXEN (Ljouwert).

Ut dit boask:

1. MINKJE AREND'S ROORDA b. 20/7/1925 Ljouwert.
2. SIERK sjoch XId.
3. AAFKE AREND'S ROORDA b. 15/7/1928 Ljouwert, bsk 4/3/1948 Zuilen JACOB DONKER-VOORT, arbeider by 't gasfabryk, b. 29/6/1922 Den Haech, soan fan JAN EVERTS en ANNIGJE WILLEMS VAN HAASTER (Ljouwert).
4. WIGLE AREND'S ROORDA b. 11/4/1931 Ljouwert.
5. REINDER AREND'S ROORDA b. 14/9/1936 Ljouwert.
6. JELTJE AREND'S ROORDA b. 25/9/1938 Ljouwert.

Xi JAN SIERKS ROORDA b. 24/10/1903 Britsum, Grif. Dümny, Holland, Minnesota, U.S.A., bsk 22/8/1932 Grand Rapids, Michigan, U.S.A., BAUKJE BOSMA, b. 24/6/1906 Stiens, dgt

fam JAN en JANNEKE BOERSMA (Amerika).

Ut dit boask:

1. JANET FRANCIS JANS ROORDA b. 13/1/1934 Grand Rapids, Michigan, U.S.A.
2. AGNES RUTH JANS ROORDA b. 1/2/1936 Bellflower, California.
3. BETHY LOU JANS ROORDA b. 4/5/1938 Bellflower, California.
4. JOHANNA MAY JANS ROORDA b. 18/9/1944 Lacombe, Alberta, Canada.
5. JOHN SIDNEY JANS ROORDA b. 7/1/1948 Lacombe, Alberta, Canada.

Xj TJEERD SIERKS ROORDA b. 27/5/1910 Britsum, † 22/2/1944 Marrum, doch in magnetyske myn winkelman, bsk 3/2/1937 Ljouwert DIRKJE RUNIA b. 8/10/1900 Berltsum, dgt f'm JAN THEUNIS gernier Berltsum en ANTJE DURKS TERPSTRA (Britsum).
Ut dit boask:

1. SIERK TJEERDS ROORDA b. 26/12/1937 Britsum.
2. ANNA TJEERDS ROORDA b. 12/8/1939 Britsum.
3. JAN TJEERDS ROORDA b. 30/3/1941 Britsum.

XIa JAN REINDERS ROORDA b. 13/2/1912 Britsum, jirpelsortearder, bsk 31/5/1933 Lj.D. JINKE SLOT b. 5/6/1909 Tynje, dgt f'm HERMAN HARMS en TRYNTJE WYTSES WEILAND (Britsum).

Ut dit boask:

1. REINDER JANS ROORDA b. 15/10/1934 Koarnjum.
2. TRYNTJE JANS ROORDA b. 8/8/1937 Koarnjum.
3. AALTJE JANS ROORDA b. 3/11/1940 Koarnjum.
4. ANNA JANS ROORDA b. 3/12/1946 Britsum.

XIb HOMME REINDERS ROORDA b. 8/4/1913, boer, bsk 16/5/1936 Ferwerd, TEATSCHE TALSMA, b. 12/8/1912 Hallum, dgt f'm YDE en AFKE TIMMERMANS (Ternaerd).

Ut dit boask:

1. REINDER HOMMES ROORDA b. 8/11/1936 Marrum.
2. YDE HOMMES ROORDA b. 18/8/1941 Ternaerd.
3. AALTJE MARGRIET HOMMES ROORDA b. 22/6/1943 Ternaerd.
4. AFKE HOMMES ROORDA b. 6/2/1947 Ternaerd.

Xlc TJEERD REINDERS ROORDA b. 5/8/1915 Britsum, bsk 21/10/1945 Ljouwert ANNA TJAARDAA b. 21/12/1917 Burgwert, dgt f'm TJIITTE WATZES en GEERTJE AUKE DE GROOT (Ljouwert).

Ut dit boask:

1. REINDER TJEERDS ROORDA b. 11/2/1947 Ljouwert.
2. GEERTJE TJEERDS ROORDA b. 25/8/1948 Ljouwert.
3. AALTJE TJEERDS ROORDA b. 5/6/1950 Ljouwert.

XId SIERK JELLES ROORDA b. 14/6/1920 Stiens, † 22/2/1944 Marrum doch magnetyske myn hannelsman, bsk 18/2/1942 Lj.D. SJOUKJE DE JONG, b. 27/9/1921 Moarmwald dgt f'm KORNELIS SIJTSSES en TRYNTJE VAN DER VEEN (Britsum).

Ut dit boask:

1. JELLE SIERKS ROORDA b. 20/6/1942 Britsum.
2. TRYNTJE SIERKS ROORDA b. 10/8/1943 Britsum.
3. SIERKJE SIERKS ROORDA b. 6/11/1944 Britsum.

XIe SIERK AREND'S ROORDA b. 4/7/1926 Ljouwert, Ryks polysje, bsk 5/9/1945 Amsterdam SOPHIA JOHANNA VAN DER KUIP, b. 3/1/1925 Arnhem, dgt f'm JOHANNES fortwachter en SOPHIA ALEIDA VERSLUIS (Weesp).

Ut dit boask:

1. SOPHIA LYSBETH ALEIDA SIERKS ROORDA b. 15/4/1947 Amsterdam.
2. ELISABETH SOPHIA JOHANNA SIERKS ROORDA b. 20/6/1951 Weesp.

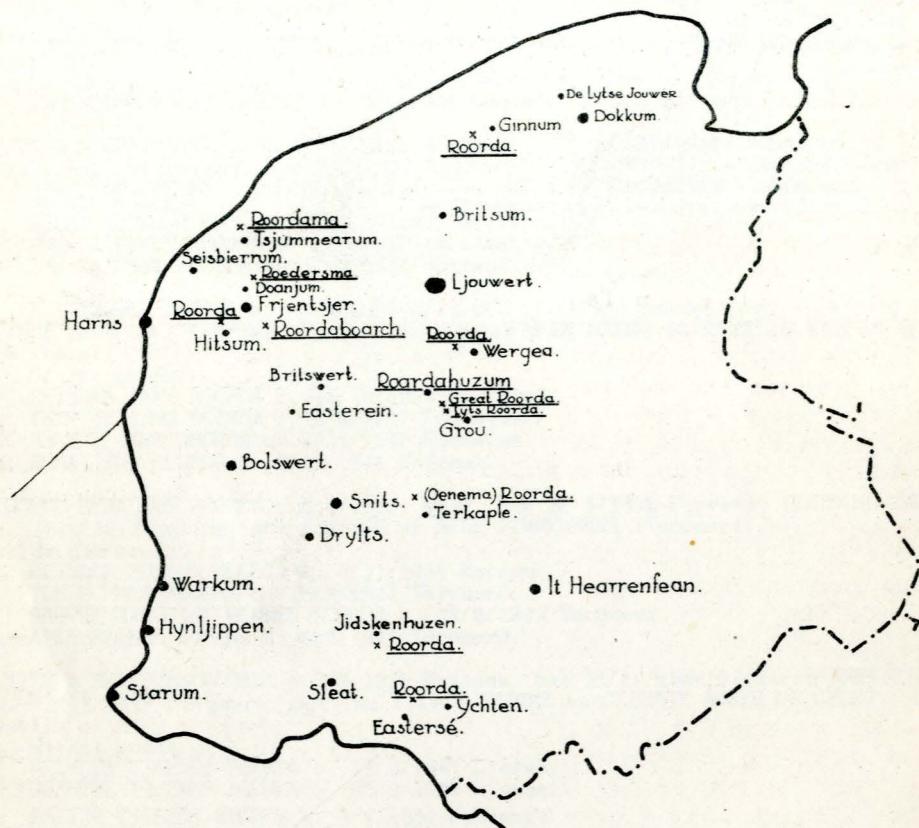
Ljouwert, Sept. 1951.

R. S. ROARDA.

1. Yn in ynventaris fan REYNER Jans op 1619 komt foar Holofernes ende Judiths Taferiel. Sjoch it boek Judith fan de Apkekryphe Boeken

2. REINDER wie in kear op 't Bildt by syn heit doe't er op in Sneintemoarn op wylde goes skeat en derby syn hân kwyt rekke is. Sânt wie it altyd 'Reinder ienhân', mar ek mei ien hân koe er him tige rôdde, meane, melke, polstok-springe, ensfh.
3. Sjoch oer de ALGRA's "It Beaken", meidielingen fan de Fryske Akademy, Jiergong XI Nr. 3.

b = berne, geboren;
bsk = boaskje, trouwen;
† = rêst, overleden;
Lj D. = Ljouwerteradiel, Leeuwarderadeel.

Q 2 s. 104 Lj. D. op 3/6/1636 Perck van ROORDA wid. Pibe van Emingha op ROORDABURG under Frijentsjer. Lj Krante 4/11/1853 Wurdt ROORDABURGH biwenne fan D. Fontein. Nou is het hoarnleger fan ROORDAGEBOARCH it eigendom fan R.S. Roarda to Ljouwert. Lj Krante 22/8/1761 Forkeap fan 2/32 oampart yn in mij brigantijnskip neamd ROORDABURG, lizzende yn 'e haven fan Harns.

Sjoch oer Oenema of ROORDAHUIS te Terkaple. Lj Krante 3/10/1942 en Lj Nijssblêd fan 29/1/1938. Lj Krante 20/3/1872 boelguod op ROORDAHUIS te Terkaple.

1729 Keapt Hans Willem baron van Aylva in pleats ROORDAMASTATE to Britswert.

Lj Krante 15/4/1840 Forkeap fan ALD ROORDA STATE to Wergea.

Lj Krante 9/4/1841 Forkeap fan OUD ROORDA STATE, by Jan Sjoerds ROORDA yn eigen gebrûk under Wergea.

18/10/1850 Lj. Kr. To hier de pleats MINIA ROORDA (Great Roorda) yn it bosk under Grou.

Lj. Kr. Forkeap fan 11/192 oampart yn'e pleats ROORDA ZATHE to Ginnum.

BY DE STAMBEAM - ROORDA
=====

De nammekundige mei graech nammen út in bipaelde tiid, út in bipaeld plak of in bipaelde krite, of út in bipaelde stam bistudearje. Yn it lèste gefal kin er torjochte by de genealoogh. Hy hat dan bilangstelling foar de eardere en lettere nammefoarmen en biskøget mei niget de varianten, as dy der by foarkomme. Hy hopt en fortrouw, dat dy foarmen mei krentens opjown binne.

Myn freon R. S. Roorda liet my syn - fan him biwurke - stambeam lèze en ik ha my mei nocht aan de stúdzje derfan set. Ik ha de foarnammen fan de Roorda's neigien en de foar- en skaeinammen fan de oantrouden. Fryske en kristlike foarnammen, folsleine en gearlutsen twastammige nammen, ófkoartingen en forlytsingen haw ik foun. De wize fan forneaming is der yn nei to gean. As regel hie men mar ien foarnamme yndit skaei; pas yn de alderlèste tiid wurde ek mear foarnammen jown; yn Amearika en Hollân. De opmakker ûndertekent syn wurk mei R. S. Roorda: it âlde Fryske brûkme om de heitenamme as tuskennamme oan to jaen.

Dit is allegearre bikendernôch en jowt my gjin oanlieding ta opmerkingen. Mar hwat my opmerkelik taliket is dit: fiif stagen lang wurde de persoanen oantsjut mei in patronymicon, mar mei de sechste staech dûkt de skaeinamme **Roorda** op. Nou is Roorda ek in patronymicon: de genityf-foarm op -a fan in foarnamme **Roord**. Dy foarnamme komt lykwols yn de fiif foarófgeande stagen net foar, en ek letter net. Hwat mei de oanlieding west ha, dat Reyner Clases, doopt 1760, forstoarn 1834, de "fan" Roorda oannaem? It sil de ynfiering fan de Boargerlike Stân yn 1811 west hawwe.

Yn it Geographisch Woordenboek (fan Burmania), Leeuwarden 1749, komt s. 116 foar: "alhier (dat is to Tsjommearum) is de state Roordema, daar men een fraije woning vind, eigen aan een boere geslagt, dat de naam van de uitgestorven Adelijke familie van Roorda heeft aangenomen, daar hy heel rijk is."

Yn myn Oudfriesche Oorkonden, dl. II, nr. 324, wurdt anno 1525 neamd: Johan Gerbranda **alias** Roerda. It giet oer de Lyaukama-mole to Seisbjirrum.

Yn Andreæ, Nalezing op de Nieuwe Naamlijst van Grietmannen, Leeuwarden 1893, wurdt op it jier 1541 as grytman fan Hinnaerdeadeel neamd: Watze van Roorda, soan fan Jan van Tietema **genaamd** Roorda.

Dit wiene inkelde foarbylden, dat men jin Roorda neamde. Soks komt ek mei oare nammen foar. Hoe't dat yn ús gefal west hat, litte wy onbisprutsen: wy witte it net. Wy geane oer ta

de foarm en de bitsjutting fan de namme.

Dérby is it foar de nammekundige fan bilang, to witten, dat der yn earder en letter tiid gáns Roorda's foarkomme. Dat dy ta underskate sibskippen hearre of heard hawwe, docht der foar him net ta. Yn it Stamboek fan de Fryske Adel, yn de List fan Grytmannen, yn de List fan Ealen fan 1505 (sj. Winsemius 402 of Schotanus 525), yn de Oarkonden, yn Winkler's Onomas-ticon, en yn inkeldre aldere boarnen, lyk as de Abtelibbens, fine wy, hwat nedich is foar ús stúdzje om de namme to for-klearjen.

Yn Winkler lèze wy, dat der in Roorda-state, stins of boarch is of west hat to of under Frjentsjer, Wergea, Ginnum, Grou, Ychten, Idskenhuizen, Hiaure, Hitsum, Seisbjirrum, Easterein, Tsjom en Tsjommearam.

Yn de niisneamde List fan Fryske Ealljowe komme Roorda's foar: dérby Goffe Roorda, dy't mûlk miend is yn it Burmania-sprekwurd: Meij gemack sei Goffe Roorda en krigge ien fuwst ijnt aegh. Tinkelik deselde eky n Oark. II, nr. 13, anno 1482. Yn Oark. I, nr. 215 wenje Wijba en Tyetkye to Roerda (Aelsim ü. Jirnsum) anno 1471. Yn O. I 7 wurdtsje in Aylka Rowertha to Ginnum neamdt, aø 1397. Dizze man hjit yn O. I 27 aø 1418 Aylko Roerda, yn O. I 25 Aeylyka Rouwertha en yn O. I 30 Aeyelika Rowerda, beide aø 1418.

Yn O. I 66, aø 1436, in grytman Thiarck Rowerda. Deselde komt mei deselde datearring as "Thiarck Rowerda of Roorda" foar by Andreæ, dy't ek in Elinghus Roarda neamt, aø 1369. By deselde fine wy noch forskate Roorda's, ú.m. wer in Tierck van Roorda, dy't him dus neffens it gebrûk fan dy tiid (aø 1502) it wurdtsje "fan" oanmetten hat. As wy oan it boppe-steande noch de plaknamme Rowerdahusum, O. I 17, aø 1410, mei it dorso Roerdhwsen, aø 1389 ek al Rorthahusum (Nomina Geographica Neerlandica IV 53) tafoegje, ha wy al moai hwat materiael by inoar.

Dér leare wy al út, dat **Roorda** gearlutsen is út Rowerda, Rouwerda. Wy meije **Roarda**, in foarm dy't wy ek noch fine yn Bawa Roarda, neffens de Vita Siardi, abt fan Mariëngaerde fan 1194 oant 1230, - it áldste fynplak **dus** fan de namme, - soror in Templo Domini (it kleaster Weard by Moarre), biskôgje as bisteande út trije wurdlidden: Ro-ar-da, en sa sil **Roerda** yn boppeneamde Aylko Roerda anno 1418 ek wol opfette wurde moatte as Ro-er-da: de wurdlik-skiedende **w** is net yn it skrift útdrukt.

Dan kinne wy dus op úndersiik útgéan nei in foarnamme **Roward** of **Rowerd**. En nou wol it gefal, dat sa faek as Roorda en áldere foarmen foarkomme, sa seldsum de foarnamme is, dy't de grounslach der fan útmakket. Mar ús sneupen levert dochs in Rowarth Caymga op, yn O. I 10, anno 1404. En de gearlûking

fine wy yn O. III 39 yn de namme Rord Saekles.

Dérmei binne wy der lykwols noch net. Lyk as ek yn oare nammen is yn Roward it midden-konsonantisme forienfälдige. De nammekundige is bikend mei dat forskynsel en bislút ta de noch äldere foarmen **Rodward**, **Hrodward** (de **o** is lang), en wy fine yndied yn de kronyk fan Emo en Menco in Rothwardus, abt fan Dokkum, forstoarn 1243. Wy liede dér út óf, dat de namme bistiet út de stammen **hrod** = "rom", "forneamdens" en **ward** = "biskermer", "hoeder".

Noch inkelde lytse opmerkingen ta bislút. De namme fan it Tsjomnearumer skaei Roordama bistiet út Roorda mei noch in as genityf-suffix brúkt -ma, en heart dus einliks folge to warden fan in wurd as stins of state. Sa bg. ek Roordama meden, - Kimswert anno 1504, O. I 487 en O. II 306, - ofkomstich fan Jan Rorda. Itselde fine wy by nammen as Sjaerdama, Lyclama, Lyaukama, e.o.

Fan Roord, Rord kin ek in namme mei de bikende útgong -sma foarme wurde. Wy hawwe dy yn Rordisma-hús to Hantum, anno 1431 (O. I 55), yn in stik dat yn dorso hat Roersma. Fierder Rordisma fennen, anno 1445 (O. I 94) of Rordisma land to Hantum, selde stik yn dorso, en Rordsma sthatda (= state) anno 1441 (O. I 85).

In de List fan Fryske foarnammen, útjown fan de Fryske Akademy, komme foar: Roade en Roat, út Hroðward of in oare namme mei **hrod** as eerste stam, bg. Rodmer. Ek nammen dy't net folle foarkomme.

De namme De droege Liuw haw ik forklearre yn Plaknammen III, útjeft fan de Fryske Akademy, s. 32.

En dat wie dan ien en oar oer, en nei oanlieding fan de stambeam-Roorda.

P. Sipma.

Neiskrift: Fan de hear Roorda, dy't dit stikje lêzen hat, krije ik it werom mei noch gâns meidielingen en fynplakken fan Roorda's: net minder as trije typte bögen. Derby in kaertsje fan Fryslân mei de plakken, dêr't Roorda's "signalearre" binne, in gâns greater rige as by Winkler. Yn de list fyn ik ek noch in **Roord**: Roord Edzes, mr. timmerman to Kûkherne (1702), en sels in pear kear de foarnamme **Roorda**: Roorda Sickes Palsma (1651) en Roorda Fopma (1701, 1710). Spitiigernôch kin ik inkelde oare dingen út de list net mear yn myn artikeltsje for arbeidzje.

P. S.

De Reders- en Koopmans-familie KINGMA te MAKKUM.

Deze, zowel genealogisch als ook economisch interessante, familie heeft van ouds een grote zin voor "bewaren" van allerlei papieren gehad. Dank zij de positie, welke zij innam in Makkum als kooplieden, reders, fabrikanten etc. is zij in staat geweest een heel "archief" te verzamelen, dat thans in hoofdzaak berust op de Provinciale Bibliotheek te Leeuwarden. Voor de handelsgeschiedenis van Friesland ligt hierin dan ook nog een schat van gegevens verborgen. Daarnaast, hoe kan het ook bijna anders, was er een warme belangstelling voor familie aangelegenheden, waardoor vele persoonlijke aantekeningen tot ons gekomen zijn.

De hier volgende aantekeningen zijn van de hand van Marten Hylkes Kingma (1746-1825), welke vele aardige byzonderheden bevatten. Wij geven ze zonder commentaar door (in 1938 reeds gestencild onder de familieleden verspreid). Wel willen we even de aandacht vestigen op de, aan deze aantekeningen toegevoegde, zeer verkorte en niet volledige stamboom van de familie, welke via vrouwelijke lijnen afstamt uit het oude geslacht der Kingma's onder Zweins. De belangstellende lezer verwijzen wij nog naar het "Jierboekje 1951", waarin onder de kwartieren van Bodina Kramer-Maas ook byzonderheden betreffende deze familie worden vermeld, alsmede een beschrijving en tekening van het familiewapen.

De dank van de redactie gaat uit naar de heer E.P.H. Kingma te Sneek, die deze aantekeningen afstond.

v. S.

Aantekeningen MARTEN HYLKES KINGMA 1746-1825.

Uit het Huwelijk van **Jan Martens** en **Bauk Goris** zijn geboren vier zoonen **Hylke**, **Gerben**, **Gorrit** en **Sybren**. **Jan Martens** (de Vader van **Hylke**, **Gerben**, **Gorrit**, **Sybren**) was een groot Schipper te MAKKUM, zo veel ik er van weet, een braaw en zagt man, ik heb hem niet gekent.

Bauk Goris (de echtgenote van **Jan Martens**) wiens grootvader was **Jan (van) Kingma**, old gedeputeerde Staat van Vriesland, en **Bauk Beyma** zijn wif, op Abbinga State te Huizum, welke **Jan Kingma** en **Bauk Beyma** hebben nagelaten een zoon en twee dochters, **Inte**, **Tryntje** en **Sijbregjen** - deze **Tryntje**

(VAN) KINGMA was de Moeder van mijn grootmoeder BAUK GORIS; ik heb dezelve maar juist gekend.

Zij moet geweest hebben eene schrander en wel ondernemende vrouw - welke de Buitenlandsche correspondentie, bij afwezigheid van haare zoons - wist op te houden,

deze mijn grootvader en grootmoeder hebben gewoond in de Wijde Steeg, bewesten het steegje dat naar de Vleesmarkt uitloopt, later heeft onze grootmoeder een nieuw fraai huis laten zetten te Makkum op de Krommeslootstreek en met een fraaie Hovinge. En door haar zelf bewoond tot haar overlijden.

Dit huis is in de erfscheiding gekomen aan haar jongsten zoon **GORRIT**, die dezelve verkogte aan een vreemde en alsooit de familje geraakte.

Van de genoemde vier zonen **HYLKE**, **GERBEN**, **GORRIT** en **SYBREN** is **HYLKE** getrouwde te Makkum, **GERBEN** en **GORRIT** trouwden te Workum. En kwamen aldaar te wonen. - **SYBREN** de jongste zoon, is ongetrouwde voor des moeders afsterven overleden.

Uit het huwelijk van **HAYE LEENDERDS** en **BOTJE MARTENS** zijn geboren vier kinderen, - drie dochters en een zoon - als **YTJE**, **LEENDERD**, **BAUKJE** en **BAUKJE**, waarvan de drie laatsten jong zijn gestorwen.

Het onderstaande, meene ik te kunnen zeggen wegens de ouders van **BOTJE MARTENS**. De vader van **BOTJE MARTENS** - **MARTEN OLFERTS**, moet scheepstimmerbaas te Makkum zijn geweest, door een goede gelegenheid die voorkwam in de Frederikstad ging hij met zijn vrouw en kinderen aldaar te woonen, en zijn hantering met goed gevolg uitoefenen.

HAYE LEENDERDS, Buite schipper te Makkum, en varend op de Frederikstad, - van haar kreeg hij de dochter van **MARTEN OLFERTS**, (**BOTJE MARTENS**), en wonende vervolgens in de Frederikstad.

Maar met de Swaare Oorlogen waardoor de Frederikstad, drie keer wordt ingenomen en weer herwonnen zodat volgens de gezegdens het menschenbloed langs de straten stroomde, Resolweerde **HAYE LEENDERDS** met zijn vrouw, **BOTJE MARTENS** en haar dochter **YTJE HAYES** te verhuizen na Makkum. Latende aldus de Frederikstad familje, en heugende mij nog een nicht van daar, eenige tijd bij onze ouders te Makkum is gelogeerd geweest.

Meermalen vertelde onze moeder het gevaar met hunne ouders was geweest, - bij eene terugreis, met het ledige schip van Zaandam komende, trof haar een Donderbuy verzeld met een rukwind, dien het schip omsloeg. - Zij wierden door een vischerschuit van het omgevallen schip afgehaald, haar dochter **YTJE HAYES**, nog jong zijnde wierde met veel moeite uit de kooi gehaald, - ook wierde het schip gered.

Meermalen bij voorkomende gesprekken van Nijverheid van onze Natie in die tijden, hoorden wij van onze moeder, zij met haare ouders, een lading hout aanbrachten bij eenen van Noomen te Zaandam. En dien grooten koopman zagen zij met een linnen rok, teerende zelfs zijne houtschuren.

Gedagte onze grootvader **HAYE LEENDERDS**, moet geweest zijn een bedaard en geacht mensch, ik heb hem niet gekend.

Onze grootmoeder **BOTJE MARTENS** leefde vier jaaren na haar man **HAYE LEENDERDS** overlijden. Zij woonde in een eigen huis in de Kerkstraat te Makkum aan de Oostzijde - in den jaare 1772 is voor dit huis een nieuwe Hollandsche gewel gezet, met hardstenen bogen en lijsten, ook het huis veel vertimmert, en de namen van **HYLKE JANSZ** en **YTJE HAYES** in hardsteen, in de voorgevel gezet.

Zij hadden nog al familje in de Frederikstad waarvan bij vooren is melding gemaakt. Een veel geachte, zagte en brave godvreezende vrouw was zij. - ik heb haar gekend. - Haar zitplaats in de kerk was in het vierkant der vrouwenstoelen. En daar alsdoen nog in gebruik was groot formaat van Bijbels te hebben met zilweren plaaten en ringen met lange kettings, heugt mij nog ik vodr haar zat met gedagte ketting in mijne handen te hebben, haar kleindogter, mijne zuster **BOTJE HYLKES** bezit thans die plaats in de kerk te Makkum.

Zij waren welgezeeten Burgerlieden. En lieten een zoete erfportie aan haar eenigste kind **YTJE HAYES**.

Wegens de Echtgenoten **HYLKE JANSZ** en **YTJE HAYES**. **HYLKE JANSZ** gebooren te Makkum. Na onderwijs in het lezen en schrijven te Makkum en korten tijd op een buitenschool in deze provincie - kwam dezelve met zijn twaalfde jaar aan de buitenvaart, met zijn vader, en reeds met zijn achttiende jaar was hij zelfs schipper.

In den jaare 1734 trouwde hij te Makkum met **YTJE HAYES** en eenigen tijd na zulks verkogt hij zeer voordelig zijn Vriesch kofschip. -

Het fatzoen der Friesche koffen van dien tijd hem niet behagende en in Friesland, niet na zijn zin kunnende aankomen, resolveerde hij na Lubeck in het Holsteinse te reizen, of daar konde teregtè komen, en zulks met goed uitzigte vindende, haalde zijn vrouw en twee kinders **JAN** en **LEENDERD**, om aldaar te wonen zo lang het schip wierde getimmerd.

Van een bedaard doordenkende werkzamen aard zijnde, hadde hij zich zelfs veel kundigheden weten eigen te maken en dus een veel grooter, en ander model van schip gemaakt dan de kleine en klomp koffen van dien tijd. -

Dit alles slaagde volkommen, tot genoegen, temeer daar de scheepstimmerbaas alsmede smid, mastemaker, en andere bewer-

kers, veel genoegen en smaak in de uitvoering vonden - hij alles kon verkrijgen na zijn begeerte, mede wierd het huisgezin alle gemak en genoegen van de voornaamste lieden aldaar aangedaan, -- ook onze moeder kon zo hartelijk de tafelconditie bij de gewone maaltijd van een oud Raadsheer zeggen die gezuntheid van het heuft tot de voeten, dan geit er geen lit voorbi.

Het masthout aldaar wat ligt vallende, tot de swaare faste gaffelzeilen, resolveerde mijn vader er een buisaanstuig in te zetten, met een hijzend grootzeil - dit is also de eerste buisaanzelskof geweest die heeft gevvaaren, - zijnde hij zelfs ook den ontwerper tot het maken der zeilen, - maar doen alles klaar was, en een eigen lading staven hadde ingenomen, durfden de matrozen niet mede varen. Het schip merkelijk groter dan de gewone van dien tijd, zonder swaarden, zonder gaffel en zonder faste topzeilen dus een kale mast - vreesden zij het schip niet bestuur en bevaarhaar zoude zijn. - En hij moest wel met beduidenheid toeligte, om het volk gewillig te maken met te zeggen - gij hebt mij leren kennen in mijn doen en also kunt gij mij rukeloos niet houde, ik mij zelfs mijn vrouw en kinders, het schip en deszelfs lading, zoude wagen op eene ligtvaardige wijze. En zijn bedaarde en grondige reden haalde het volk over.

In het najaar vertrokken zij van Lubeck onder aandoenelijke betrekking, ower de minzaame behandelingen aldaar genoten, waarover ik mijne ouders veel malen, met warme betrekkingen heb hooren spreken.

Daar dit schip volkommen aan het oogmerk beantwoorde, en extra bestuurd en zeilend was, was de betrekking daarop zeer groot - en heef hij het zelfs in Takoninge gebracht, en op steentjes te Harlingen laten bakken. - Een als leggende voor anker tot een schoorsteenstuk in de achterkamer, - en een van de wind zeilende - onder het raamt van de provisiekast in het woonhuis - van zijn bewoond huizinge, bij de Verlaatsbrug te Makkum.

Van Lubeck was de destinatie met het nieuwe schip na Frankrijk en zette zijn vrouw en kinders in een loodsboot voor Vlieland, uit. En spoedig vervorderde hij de reis na Bordeaux, aldaar Wijn menende te laden na Holland.

Vond zulks alweer swarigheid, doordien het schip merkelijk holder was, dan de gewoone scheepen van dien tijd durfden de afschepers, er niet in laden, uit vrees te veel lekkasie aan de wijnvaten te krijgen. En daardoor moestte hij hun overtuijen met een gedeelte der lading voor eigen rekening te nemen. Voorspoedig was de thuisreis en zonder lekkagie, met reden, doordien het schip, door de making en tuigasie, merkelijk minder in zee werkte, of slingerde.

Voor Texel de loots aan boord komende en het grootzeil gestroken vindende meende hij de gaffel gebroken was, Texel binnen weezende en met een stijwe wind, na de Flieter moetende laveren, en mijn vader zulks willende doen met onderzeilen, zeide de loots, zonder swaarden en geen topzeil, durf nog mag ik zulks niet doen, maar mijn vader zeide, het vaarwater heeft U op te passen - en het besturen van het schip voor mijn zorg, zo als ook gebeurde. En de loots hetuigde zulks niet had kunnen denken, en zig zeer verwonderde over de snelheid van het schip.

Alle de genoemde swarigheden geen plaats hebbende wierde het schip en de schipper zeer gezogt.

Eenigen tijd het schip heel gelukkig bevaaren hebbende resloveerde hij thuis te blijven, ook zijn beyde broeders **GERBEN** en **GORRIT** scheiden uit met vaaren. En met hun drie gebroeders ondernamen zij in compagnie de buitenlandsche negotie onder de firma **HYLKE GERBEN GORRIT JANSZ.**

Ten dien einde lieten zij een nieuw en groot pakhuis zetten op het Zuidend van Workum bij de sluis, hunne negotie was uitgebreid, - mede in de doorvaart van Frankrijk na de Ooszee, en uit de Ooszee na Frankrijk. En het binnenlandsche wel ten principale in Hennip etc.

Daar hunne betrekking veel viel op de scheepvaart - en zij ook wel begrepen beter geschikter buitenscheepen konden gemaakt worden als dientijd plaats had, - zo resloveerden zij een nieuwe groote werw, bijzijden het gemelde pakhuis aan te leggen. Hunne **opziender** bij het pakhuis **JENTJE LIEUWES** genaamdt, was een braaf, geacht en bedaard man, welke in zijn jonge jaaren, als knegt op de Landswerw en die wierde de toezigt van de werw toevertrouwd, en hij was er wel geschikt toe. Het eerste schip dat gebouwd wierd, was een kof van honderd voeten. - Hiervan wierde het model op papier, en ook in het klein in hout opgemaakt. Alles wel precies bij duimen gerekend, stevens, vaste spanten, de boeghouts, scherpte en strook van het schip opgevonden, - en zulks de meestersknecht overhandigd die daar op alle mallen konde maaken, en zo het schip geheel in het inhoud konde aftimmeren, dus het volle fatzoen in het inhoud, na zulks het dek, de weigering, de buikdening, vervolgens het omschot en laatst het vlaak.

Dus eene geheele andere bewerking als doen in Vriesland bij het scheepstimmeren plaats had-. Alzo die bestond eerst in het leggen van het vlaak, dan het omschot, waarvan de boegen gebrand en geklamt, en vervolgens het inhoud. Het branden der boegen, hun niet goed voorkomende, leiden zij een waterbak aan, en kookten het hout lenig, en leiden de boegen om de inhouten, en maakten het vast. Dus een geheele nieuwe scheepstimmering in Vriesland ingevoerd. En tegelijk een

voorbeeld hoe betoonde getimmert te worden - ook is zulks vol erkent de drie gebroeders kundig waren, en veel niet hebben toegebracht aan de Friesche scheepsbouw.

Het eerste schip was kunsmatig gebouwd, ging niet diep, lade wel. En was wel geheel uitmuntend snel in het zeilen. En daar dit ook zwaarden had, was het geheel een meester, - het wierde toegetuigd als het Lubecker schip, een hijzend buisaanzeil en los topzeil.

Met mijn vader was ik meede met ons binnenjagt, het schip van voor de band te Workum na het Vlie te brengen, en zelfs een end in het zeegat.

JAN HYLKES de oudste zoon van mijn vader, kwam er op als schipper en heeft het ook gelukkig en met veel genoegen bevaaren tot zolang hij ophield van vaaren en thuis bleef, en zijn vader in de veelvuldige affaires mede te helpen en wel ten principale tot de opbouw en uitvoering, der nieuwe oliemolen te Makkum.

Zij vervolgden, degelijk beste scheepen te maken, - een kofschip die nog al groter was, dan de eerste kwam als schipper op **LEENDERD HYLKES** de tweede zoon van **HYLKE JANSZ**. En welke daarmede ook heel gelukkig heeft gevaren, tot dezelve ook thuis bleef en een ander schipper op wierde gesteld.

Met het beste gevolg, hebben zij aangehouden met het maken van nieuwe scheepen die algemeen beroemd waren. - Totdat hunne kinderen vermeerderden en ouder wierden. En de drie gebroeders **HYLKE**, **GERBEN** en **GORRIT JANSZ** goed vonden met de compagneschap onder de firma vaar. **HYLKE JANSZ** broeders wilden scheiden om elk met de zijnen te werken. Bij de scheiding krèg **GERBEN JANSZ** het pakhuis, en **HYLKE JANSZ** de scheepstimmerwerw te Workum. En **GORRIT JANSZ** het huis van wijlen hunne moeder, op de Krommesloot te Makkum. Dat de werw, aan **HYLKE JANSZ** kwam was wel het geschiktst, daar zijn volle betrekking was de scheepsbouw en vaart, en nu viel hij ook in het denkbeeld van een ander zoort van schip te maken dan de koffen. Langer, holder, en zo wijd als tot de Workumer sluis uitkon, fregatswijze, van achteren met een hangend hek zonder galjon. Eendeks, en drie masten.

1774 wierde dit schip uitgehaald en de **YDA EN KINGMA** genaamd, zijnde lang over stevens 106 1/2 voet, wijd over de berghouten 25 1/4 voet, en hol op de uitwatering 16 1/6 voet. Daar de tuigasie wel geschikt was en vlug opstond, viel alles zeer uit, en was een profijtelijk schip, kajuit was groot, en zeer net betimmerd, vier grote ramen in het rek, aan de zijden voor twee kasten met deuren van spiegelglas, -- voor de kajuit afgezonderd met een glazen deur. Een slaapvertrek, de ingang van de kajuit liep recht in, ook met een glazen deur.

Zijn middelste zoon **LEENDERD HYLKES KINGMA**, was rustend schipper en had betrekking dit schip als schipper te bevaaren, dat ook geschiedde. En wel gelukkig, tot den jaare 1779 wanneer dezelve weer thuis bleeff. En **JELLE MINNES** van Makkum als schipper op het schip kwam, dit schip was uitgehaald vrij in zee voor f 28907.15.8.

Door de verhinderde vaart met de Hollandsche vlag, en tot geen vreemde vlag en papieren willende overgaan is dit schip te Bordeau verkogt in den jaare 1781 voor fr. 53500 of Hollandsch courant f 25540. — .

Met het bouwen van scheepen hield hij aan, en maakte intusschen voor de kalkwerken die zijn zoon **JAN KINGMA** administrerde, een nieuwe zeelandsvaarder; en een hollands vaarder met kalk op de Zaan en Alkmaar te vaaren, ook een binneschip tot wegvoeren van koeken en halen van turw.

Deze scheepsbouw te Workum duurde tot den jaare 1780, zyn de alsoen de Makkumerzijl vernieuwd en verwijd tot 28 voeten in den bodem. Alsoen bragt hij de werw over van Workum te Makkum, ook bouwde alhier een nieuwe lijnbaan, ook een nieuwe smederij en mast en blokmakerij alles aan de zuidkant van Makkum aan de zuiderzee-dijk, en alles mogt gelukkig aflopen onder genot van veele zegeningen en genoegen: — tot zijn overlijden in de jaare 1782 in den ouderdom van bijna 74 jaren.

Na het overlijden van dien braaven en werkzaamen vader, bleef alles met goed gevolg in dezelfde bewerking, door de beyde zoons **JAN** en **MARTEN KINGMA**, onder de firma **Ww. HYLKE JANS KINGMA**. Echter in het laatst van deze eeuw ontmoette deze werkzaamheden veel bekommerring, door de belemmering en zelfs vernietiging der scheepsvaart onder Hollandsche vlag — te meer daar de bestuurder der affaires, volstrekt niet wilde navigeren als onder Hollandsche vlag en papieren.

VERKORTE GENEALOGIE

Inleiding

Het behandelde geslacht heeft zijn naam ontleend aan een, thans uitgestorven familie Kingma, waarvan de naam eveneens nog voortleeft in de familienaam van Beyma Thoe Kingma. De stamreeks van deze familie luidt als volgt:

1. **PIETER JELLES TOE KINGMA** op Kingma State te Zweins, vermeld in 1516, 1529, leeft nog 1555, tr. **NEL**.
2. **JELLE PIJTERS KINGMA** op Kingma State te Zweins, geb. omstr. 1528, leeft nog 16 Mrt. 1603, tr. 1e **HIJCK GERRITS FOGEL-SANGH**, dr. van Gerrit Dirks; tr. 2e IJdt Meintedr.

3. INTE JELLES KINGMA op Kingma State te Zweins, overl. 18 Aug. 1590, tr. TRIJNTJE SAECKLES SANSTRA, overl. 6 Mei 1623.
4. JAN YNTES (VAN) KINGMA, geb. 1585/6, volmacht ten landsdage, gedeputeerde staat van Friesland, overl. 21 Jan. 1645, tr. BAUCK MEYMA overl. Minnertsga tussen 1 Aug. 1674 en 15 Mrt 1677.
Uit dit huwelijk:
1. TRIJNTJE (VAN) KINGMA, tr. Minnertsga 22 Oct. 1669 GO-RIS WOPCKES (of: FOPCKES), van Menaldum.

GENEALOGIE:

I. MARTEN SIJTZES, tr. Makkum 11 Juli 1669 YTS SIPCKES.

Uit dit huwelijk:

1. SYTS MARTENS, ged. Makkum 6 Febr. 1670.
2. JAN MARTENS, volgt II.
3. HYLKE MARTENS, ged. Makkum 19 Febr. 1673, overl. jong.
4. SIBBEL MARTENS, ged. Makkum 22 Dec. 1675.
5. ANNE MARTENS, ged. Makkum 4 Aug. 1678.
6. HYLKE MARTENS, ged. Makkum 31 Dec. 1682.
7. SYTSKE MARTENS, ged. Makkum 9 Sept. 1686.
8. LUTS MARTENS, ged. Makkum 16 Juni 1687.
9. AN MARTENS, ged. Makkum 28 Oct. 1688.
10. YTJE MARTENS, ged. Makkum, 12 Sept. 1690.

II. JAN MARTENS, ged. Makkum 2 April 1671, grootschipper, overl. ald. 6 Oct. 1737
tr. aldaar 18 Mrt. 1703 BAUCKJEN GORIS, geb. ? overl. Makkum 5/6 Mrt. 1753 dr. van Goris Wopckes en Trijntje Kingma (zie de inleiding).

Uit dit huwelijk:

1. HYLKE JANS, ged. Makkum 16 Dec. 1703, overl. jong
2. TRIJNTIE JANS, ged. Makkum 28 Mrt. 1706.
3. HYLKE JANS, volgt III.
4. GERBEN JANS, geb. Makkum 24 Juli 1713, overl. Workum 2 Mei 1781, tr. Workum (procl. Makkum 31 Jan. 1740) Engel Robijns Gaastraa, geb. Workum 17 Juni 1718 overl. ald. 20 Mei 1781, dr. van Robijn Reiners en Sjouk Hylkes Paauw.
5. GORRIT JANS (VAN DER ZEE), ged. Makkum 9 Juni 1715, tr. Makkum 5 Jan. 1738 JETSKE JELMERS, ged. Workum 16 Nov. 1715, dr. van Jelmer Jaaitzes en Trijntje Douwes.
6. SYBREN JANS, ged. Makkum 26 Oct. 1721, overl. jong voor 1753.

III. HYLKE JANS (KINGMA), geb. Makkum 16 Oct. 1708, koopman, reder, mederechter v. Woneradeel en scheepsbouwer, overl. ald. 24 Sept. 1782, tr. ald. 7 Febr. 1734 YTJE HAYES, geb. Frederikstad 8 Aug. 1712, overl. Makkum 17 Dec. 1798, dr. van Haye Leenderds en Botje Martens *).

Uit dit huwelijk:

1. JAN HYLKES KINGMA, geb. Makkum 28 Sept. 1735, koopman en reder, overl. ald. 10 Sept. 1807, tr. ald. 12 Nov. 1769 YBELTJE JELTES KOOL.
2. LEENDERD HYLKES KINGMA, geb. Makkum 13 Oct. 1737, grootschipper, mederechter v. Woneradeel, overl. ald. 28 Apr. 1788, tr. ald. 22 Dec. 1771 RINSCKE SYBRENS, geb. ald. 15 Juli 1743, overl. ald. 14 Juli 1782, dr. van Sybren Sybrens en Akke Jacobs.
3. TRIJNTJE HYLKES KINGMA, geb. Makkum 29 Jan. 1742, overl. ald. 2 Aug. 1745.
4. MARTEN HYLKES, volgt IV.
5. TRIJNTJE HYLKES KINGMA, geb. Makkum 30 Nov. 1748, overl. ald. 23 Mrt. 1818, tr. Makkum YME FREERKS TICHELAAR 'gleybakker', overl. Makkum 1 Juli 1770.
6. ROMKE HYLKES KINGMA, geb. Makkum 28 Dec. 1749, overl. jong.
7. BOTJE HYLKES KINGMA, geb. Makkum 5 Aug. 1751, overl. ald. 24 Oct. 1834, tr. ald. 20 Juni 1779 JAN ROMMERTS HAARSMA, geb. ald. 29 Nov. 1745 'gleybacker'.

- fabrikant, overl. ald. Aug. 1801, zn. van Rommert Jans en Sjoukjen Aukes.
 8. SIKKE HYLKES KINGMA, ged. Makkum 7 Juni 1752, overl. jong.
 9. BAUKJEN HYLKES KINGMA, geb. Makkum 19 Mrt. 1756, overl. ald. 2 Juli 1756.

IV. MARTEN HYLKES KINGMA, geb. Makkum 21 Sept. 1746, koopman, reder, fabrikant, mederechter van Wonseradeel, overl. ald. 24 Oct. 1825, tr. Makkum 15 Jan. 1786
 BAUKJE PAULUSDR. HOEKEMA, geb. Goutum 20 Aug. 1764, overl. Makkum 20 Mrt. 1825,
 dr. van Ds Paulus en Johanna van Hylckama.

Uit dit huwelijk:

1. YDA KINGMA, geb. Makkum 30 Juni 1787, overl. 10 Mrt. 1839, tr. Wonseradeel 21 Jan. 1837 JOOST YZAAK KRUIZINGA, geb. Tjamsweer 1795, zn. van Nicolaas Johannes en Petrina Francina Blom.
2. HYLKE MARTENS, volgt Va.
3. PAULUS KINGMA, geb. Makkum 2 Aug. 1792, overl. jong.
4. JOHANNA KINGMA, geb. Makkum 12 Oct. 1795, overl. Oosterzee 29 Sept. 1870 tr. Wonseradeel 22 Aug. 1824 KLAAS KOOPMANS, geb. Oosterzee 14 Jan. 1796, overl. ald. 19 Febr. 1887, zn. van Kerst Klases en Grietje Eyses.
5. BOTJE KINGMA, geb. Makkum 30 Mrt. 1798, overl. ald. 19 Juni 1829, tr. Wonseradeel 28 Mei 1817 Ds WILLEM MAAS, geb. Haarlem 8 Mei 1785 Ned. Herv. Pred., overl. Makkum 8 Mrt. 1827, zn. van Jan en Cornelia Verreeken.
6. JAN MARTENS, volgt Vb.

Va. HYLKE MARTENS KINGMA, geb. Makkum 31 Aug. 1789, koopman, reder, overl. ald. 18 Sept. 1825, tr. Makkum 25 Febr. 1816 JELTJE HERRES RINIA, geb. Kornwerd 12 Oct. 1794, overl. Makkum 26 Juni 1869, dr. van Herre Tjeerds en Reinskjen Sybrems van der Sluis.

Uit dit huwelijk:

1. MARTEN HYLKES KINGMA, geb. Makkum 16 Juni 1817, lid Tweede Kamer St. Gen. 1859
 Ged. van Friesland 1864, Staatsraad, Ridder N.L., overl. Sneek 16 Febr. 1900, tr. Wonseradeel 20 Juni 1840 TRIJNTJE ONEIDES, geb. Exmorra 3 Nov. 1818, overl. Makkum 17 Sept. 1841, dr. van Jacob en Dieuwke Akkes Postma, tr. 2e Wonseradeel 19 Oct. 1843 AKKE PIETERS POSTMA, geb. Kornwerd 7 Mrt. 1819, overl. Makkum 25 Mrt. 1844, dr. van Pieter Sikkes en Lysbeth Obes Bangma; tr. 3e Wonseradeel 10 Juni 1847 RIEMKE BANGMA, geb. Pingum 30 Aug. 1824, overl. Makkum 3 Apr. 1909, dr. van Rintje Lieuwes en Lamkjen Scheltes Hilarides.
2. HERRIUS KINGMA, geb. Makkum 20 Oct. 1819, koopman, fabrikant, overl. Oosterbeek 17 Jan. 1892, tr. Woudsend 30 Aug. 1845 AKKE TROMP, geb. ald. 11 Apr. 1820, overl. Makkum 16 Mrt. 1887, dr. van Age Hylkes em Eelkjen Wigles Visser.
3. BAUKJE KINGMA, geb. Makkum 10 Febr. 1821, overl. Joure 3 Oct. 1907, tr. Makkum 8 Sept. 1853 Koenraad van Someren Greve, geb. Emden 4 Dec. 1822, overl. Lemelerveld 17 Sept. 1880, zn. van Ds Hendrik en Johanna van Lee.
4. SYBRAND HYLKES KINGMA, geb. Makkum 5 Jan. 1823, overl. ald. 26 Jan. 1823.
5. SYBRAND HYLKES KINGMA, geb. Makkum 28 Juli 1824, koopman, overl. Lemmer 25 Dec. 1899, tr. GRIETJE ZOUTMAN, wed. Hylke Ages Tromp, geb. 8 Oct. 1828, overl. 21 Dec. 1895.
6. HYLKIA KINGMA, geb. Makkum 26 Mrt. 1826, overl. Sneek 7 Aug. 1875, tr. Makkum 29 Mei 1850 JOHANNES HALBERTSMA, geb. Grouw 26 Mei 1827, boterkoopman, overl. Sneek 28 Febr. 1884, zn. van Tjalling en Tettje Sjollema. Hij hertr. Baarderadeel 24 Febr. 1877 MARIA FRANCINA HUYSMANN.

Vb. JAN MARTENS KINGMA, geb. Makkum 23 Sept. 1802, koopman, fabrikant, overl. ald. 10 Apr. 1875, tr. Wonseradeel 30 Oct. 1824 SYBRICHJE HERRES RINIÅ, geb. Kornwerd 28 Mei 1802, overl. Makkum 2 Aug. 1847, dr. van Herre Tjeerds en Reinskjen Sybrems van der Sluis; tr. 2e Wonseradeel 31 Oct. 1849 FEÍKJE HORREUS ROMAR, geb. Arum 23 Jan. 1815, overl. Makkum 25 Sept. 1899, dr. van Ds Eelco Dionysius en Petronella Franses de Boer.

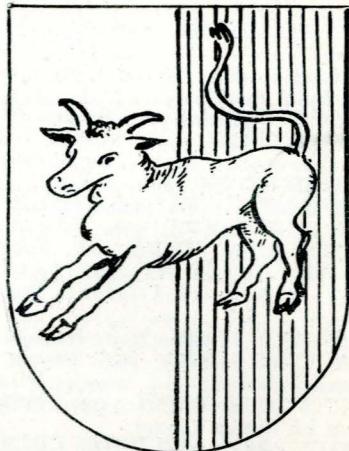
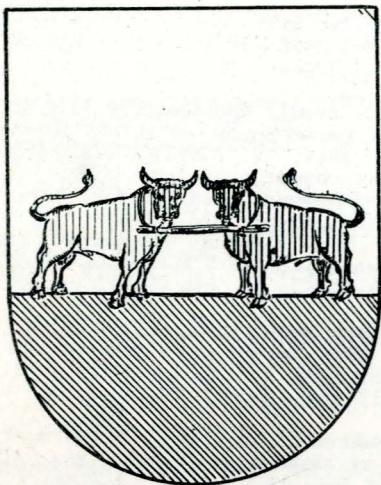
Uit het le huwelijk acht: uit het 2e huwelijk 2 kinderen:

1. HYLKE KINGMA, geb. Makkum 30 Aug. 1825, tr. Maasbommel 18 Oct. 1864 ADRIANA PETRONELLA CHRISTINA MATHLENER LODERUS, geb. Maasbommel 6 Apr. 1940, overl.

- Sneek 15 Dec. 1919, dr. van Wilhelmus Hermanus en Christina Reilenbach.
2. HERRE RINIA KINGMA, geb. Makkum 4 Nov. 1827, olieslager Sneek, overl. ald. 4 Juni 1910.
 3. Dr PAULUS HOEKEMA KINGMA, geb. Makkum 20 Dec. 1829, Med. dr. arts te Leiden, overl. ald. 8 Jan. 1868, tr. Leiden 27 Mei 1858 MATTA CORNELIA VAN DER Hoven, geb. ald. 10 Sept. 1835, overl. ald. 21 Febr. 1875, dr. van Prof. Dr Jan en Anna van Stolk.
 4. REINIER KINGMA, geb. Makkum 27 Juli 1831, overl. Apeldoorn 20 Juli 1903.
 5. MARTEN KINGMA, geb. Makkum 7 Apr. 1833, landeigenaar en zuivelfabrikant te Lemelerveld, overl. Lemelerveld 11 Mei 1914, tr. AGNETA CAROLINA JOHANNA BRUNINGHAUSEN, geb. 24 Oct. 1837, overl. Utrecht 28 Jan. 1898.
 6. JAN HYLKE KINGMA, geb. Makkum 13 Oct. 1834, overl. ald. 27 Nov. 1834.
 7. JAN HYLKE KINGMA, geb. Makkum 18 Apr. 1836, overl. ald. 3 Mrt. 1842.
 8. TJEERD HERRE KINGMA, geb. Makkum 12 Apr. 1838, koopman, olieslager, kassier, overl. ald. 16 Mrt. 1930, tr. Leeuwarden 2 Juli 1873 FOEKJE DE LOOZE, geb. ald. 22 Mrt. 1853, overl. Makkum 11 Mrt. 1932, dr. van Gerrit en Gesina de Jongh.
 9. SYBRICHJE KINGMA, geb. Makkum 29 Apr. 1840, overl. ald. 26 Dec. 1859.
 10. JAN HYLKE KINGMA, geb. Makkum 28 Febr. 1844, olieslager, kassier, Corr. Ned. Bank, ridder O.N., overl. Bolsward 1 Oct. 1935, tr. Wonseradeel 12 Juni 1872 TITIA MARIA BRITZEL, geb. Makkum 28 Juli 1851, overl. Bolsward, dr. van Lucas en Maria Visser.
 11. EELCO PAULUS HYACINTIUS KINGMA, geb. Makkum 15 Juli 1850, olieslager, kassier, overl. Apeldoorn, 17 Dec. 1939, tr. Enkhuizen 16 Mrt. 1881 CATHARINA MARIA VAN WAGTENDONK, geb. Enkhuizen 7 Apr. 1860, overl. Apeldoorn 28 Aug. 1938.
 12. PETRUS KINGMA, geb. Makkum 13 Nov. 1851, olieslager te Bolsward, overl. A'dam 27 Mei 1889, tr. 4 Juli 1882 MARIA VAN DRIESUM.

H.G. van SLOOTEN.

*) HAYE LEENDERDS, ged. Makkum 9 Mei 1675, grootschipper, overl. Makkum 1 Nov. 1747, zn van Leenderd Jans (van Gaast) en Ytje Hayes (geb. Makkum 10 Febr. 1661) tr. Frederikstad a/d Eider Botje Martens, ged. ald. 21 Oct. 1683, overl. Makkum 4 Jan. 1751, dr. van Marten Olferts, scheepstimmerman te Frederikstad en Bouk Pieters.

IT RYPSTER DOARPswapen

Yn "It Heitelân" fan Jan. 1940 jowt Mr A.S. Miedema sill. in biskriuwing en tekening fan it Rypster wapen. De biskriuwing lit ik hjir folgje: "Twa swart bûnte, mei in keatling oaninoar keppele oksen, mei de koppen nei inoar ta; efter hwat reid".

Syn boarnen wienent:

- a) it hingelboerd fan 'e doarpsherberge.
- b) Kolonel Steenkamp, dy't yn in net neijer neamde boekje foun, dat it wapen fan Dronryp noch wie: "twa oaninoar keppele oksen". De tekening dy't der by jown wurdts, is net yn oerienstimming mei boppesteande boarnen.

Inkelde jierren letter yn 1949 yn it Juny-nûmer fan "It Heitelân" snijt de hear Kl. Sierksma dit onderwerp nochris aan. Hij neamt us in tredde boarne, nl. H. Roucuma's Memorie-Pilaer fan 1690.

Mar spitiernoch hat hij it origineel net yn hânnen hawn, sadat wij ek hjirre in mei to folle vrijheden útwurke tekening fan it wapen krije. De wurdlike tekst yn it hs. Roucuma is: "In de Somer heeft Thomes Jansen BOEDER een nieuwe paardestal met een springhuis laten maken bij of aan de Nieuwe herberge staande in de buyren op de hoek omme herne. 't Wapen van dronryp en de springende hengst is den 10 Julij uitgehangen, de oude herb: is in Martio gen- 't Wapen van Vriesl: te vooren afgebrooken".

Foar de kantstreek stiet der noch byskreaun: "2 Ossen dron-
ryps wapen een schieren met een rooden gekoppelt in 't ryppe
reyd."

Wol men dus it wapen rekonstruearje, foar sa fier mooglik,
dan kriget men in skyld mei griene foet of boaijem, en der
op twa keppele oksen, de iene skier, de oare read.

As fragen bliuwe iepen:

- 1e. hwat is de kleur fan it skyld?
- 2e. hwerut bistiet de keppeling, ut in keatling of ut in kep-
pelstok?

In oansluting hjirby is it nijs gjirrich to fornimmien, dat
op in jounmielstsjelk fan 'e Rypster tsjerke ut 1773 in kroane
wapen foarkomt, dêr't it skyld fan dieldis; heraldysk rjuchts:
sulver, heraldysk loft: read; dwers der oerhinne mei de kop
nei herald. rj. in okse.

Ek hjirre bliuwe fragen iepen. Hat men hjir to dwaen mei in
biskiedener utfiering fan it Rypster wapen (pars pro toto?)
of is dit it wapen fan Johanna Cole, widdou fan Ds. O. Faber,
dy't de tsjelk aan 'e tsjerke skonken hat?

K. M.

DE DANTUMA'S AS MENNISTEPREKERS EN BAKKERS

Fan de Dokkumer Wâlden nei midden - Fryslân

Yn T.E. Theunissen syn boek oer de Dokkumer Wâlden stiet to lézen, dat yn Damwâldyn 1640 (stimkohier nr. 12) in pleats stie mei in great hoarnleger, grêften en singel, de stampleats fan de Annema's. Mar it wie, yn froulike liny ek de stampleats fan de Dantuma's, hwat út it folgjende blike sil.

Yn de noarderhoeke fan it hiem waerd de Formanje boud. In tichte beamwâl kaem der omhinne. De ketterij mocht ommers net iepenlik foar it ljocht komme en it paed dêr hinne moast fan it Formanjepaed efterom rinne. Yn 1767 is dy âlde Formanje ôfbrutsen en op itselde plak in nijenien stifte, deselde, dy't der nou noch stiet.

De pleats waerd foar 1640 bibuorke troch Hedman Sybrands, letter troch syn widdou.

Dy pleats fan dizze geseten Menniste famylje wie likernôch twa ieuwen lang eigen aan twa stagen, dy't út Hedman Sybrands fuortkamen: de Annema's en de Dantuma's en ek meastal fan ien fan harres biwenne. Yn beide famyljes fynt men nou noch de nammen Hedman, Roelof, Piter en Tsjeard.

Dat de Formanje stifte wie op it hoarnleger fan dizze pleats (hokker pleats al lang fordwoun is) is it biwiis, dat de biwenners fielden foar har gemeente en foar har gelove hwat oer hiene. It is dêrom net to forwunderjen, dat de lidden fan dizze staech yn de Menniste Gemeente fan Damwâld lange jierren de earste plakken ynnomd hawwe. Doe't yn 1767 de nijetsjerke boud waerd, wie Hedman Tsjeards, wenjende ûnder Ikkerwâld (yn it Quotisaesjekohier fan 1749 oantsjut as: in rike boer) diaken.

Letter soene binammen de Dantuma's in greate stipe foar de gemeente wurde.

Wy komme nou ta in genealogysk oersjoch fan dizze famylje, foarsafier it my mogelik wie, de bisunderheden to efterheljen.

I Hedman Sybrands + foar 1640, eigner biwener fan de pleats.

II Sibren Hedmans ?

III Hedman Sibrens + foar 1698 (biw.)

IV (Roelof Piters, + nei 1718

(..... Hedmans (biwenners)

Va Piter Roelofs + 14/5/1752

Vb Hedman Roelofs + 5/3/1786 (eigner-biw.)

Vc Meindert Roelofs + 2/12/1785

Vd Oeds Roelofs + 22/10/1773.

Piter Roelofs wenne, neffens it Quotisaesjekohier 1749 to Moarmwâld, en wie "een welgestelde boer, dog bezwaard met een groot huisgezin". Hedman en Oeds wennen yn Damwâld en steane ek oantsjut as "welgestelde boeren".

It is goed om oer dizze fjouwer bruorren hwat to sizzen: Alle fjouwer hawwe se har libben lang trouwe tsjinners fan de Menniste Gemeente west. Trije fan harren wienelearers en wol: Piter Roelofs 1721 - 1752; Meindert Roelofs 1734 - 1785 en Hedman Roelofs 1753 - 1786. Allegearre hawwe se oan har dea ta folholden, al hoe âld se ek waarden.

De fijerde, Oeds Roelofs, wie yn 1742 en wierskynlik ekoare tiidfekken, diaken. Op him komme wy aenstouns werom, omt fan him de bakkende Dantuma's ôfstamme.

Va. Piter Roelofs hie in soan, Roelof Piters, yn 1747 doopt as lid fan de Menniste Gemeente fan Damwâld; hy stie oanskreaun as "boer en liefdeprediker". Hy boaske foar 1752 mei Antsje Sjoerds.

Vb. Hedman Roelofs hie yn elk gefal twa soannen: Roelof Hedmans (boaske 14/5/1786 mei Duotsje Falks, ek fan Damwâld) en Ringer Hedmans (boaske 19/4/1795 mei Jeltsje Lammerts fan Damwâld).

Hedman Roelofs is 20 Nov. 1734 doopt talid fan de Gemeente; yn 1753 is hy syn broer Piter opfolge as learer. De funksje fan leafdepreker bleau hy trou oant syn dea yn 1786. Hy hat sahwat 30 jier boer west op it âlde sté to Damwâld; letter biwenne troch syn widdou en syn soan Roelof.

Vc. Meindert Roelofs, dy't him yn 1734 al **Dantuma** skreau, hat wierskynlik net trouw west. Hy moat ek âld wurden wêze, hwant al foar 1728 wie hy lid fan de Gemeente en fan '1734 - 1785, mear as 50 jier, learer.

Vd. Oeds Roelofs Dantuma wie, sa't wy seinen, yn forskate tiidrekken diaken († 1773). Syn pakesizzer, ek in Oeds Roelofs Dantuma (berne 1765) hateklearer west en wol fan 1789 - 1791, doe't hy nei Terherne forroppen waerd.

Fan 1721 oant 1796 wiene it dus allinne Dantuma's, dy't de Menniste Gemeente fan Damwâld bipreken, hwant Roelof Piters, dy't 10/3/1796 stoar, stiet, lykaswy al skreaunen, oantsjut as "boer en liefdeprediker".

Wy sette nou yn it forfolch allinne de staech fan Oeds Roelofs Dantuma troch:

I (Vd) Oeds Roelofs, † 22 Oct. 1773.
("een welgestelde boer te Damwolde")

II. (Roelof Oedzes Dantuma, berne 1735, † 21/1/1807 Ikkerwâld.
(ο 27/4/1760 to Moarmwâld
(Janke Theunis Oegema, berne 1737, † 28/11/1813 Ikker-

wâld (dochter fan Theunis Hilles to Moarmwâld, dy't
21 Oct. 1725 boaske oan Getsje Jehannes fan Ikkerwâld)

- III (Oeds Roelofs Dantuma, berne 31/3/1765 to Moarmwâld,
(† 8/11/1848 Terherne
(ω 29/4/1792
(Ytsje Martens Kooistra, berne ?/12/1771 Ikkerwâld,
(† 6/7/1823 Terherne
(twadde ω 26/4/1828
(Janke Piters Boersma, berne 10/7/1787 Terkappel, +
(15/4/1872 Terherne (widd. Jochem Gerrits Boetje, boer
(to Goaijingaryp)

Dizze Oeds Roelofs Dantuma hat de lêste Dantuma west, dy't de Menniste Broerskip as domeny (lekepreker) tsjinne hat. Meiinoar 47 jier, fan 1789 - 1791 wie hy ien fan de learners fan Damwâld en yn 1791 waerd hy forroppen nei Terherne, oan hokker Gemeente hy oant 1836 forboun bleau. Doe wie hy geastelik op en bitanke op 71-jierrige leeftyd. Noch 12 jier mocht hy fan syn wolfortsjinne rëst genietsje, al witte wy net oft dy rëst unbisoarge west hat.

Domeny wie, hwat syn fak oanbilanget, in oare kant útgien as syn foarfaers, hwant hy wie gjin boer, mar bakker. It moat sa west ha, dat hy by syn kommen yn Terherne dêr ek in bakkerij hiere of keapje koe. Of kin hy yn earstoan as feint tsjinne ha? Yn 1800 kocht hy in huis mei bakkerij en pakhûs oan 'e eastkant fan de doarpsfeart to Terherne foar 1250 caroly gounen. It huis der't hy doe yn wenne, waerd forkocht foar 890 c.g.

Yn underskate berte- en trouakten yn de gemeente Utingeradiel wurdt Oeds Roelofs Dantuma neamd as "bakker en Leeraar der Doopsgezinden", soms ek wol wurdt er allinne as "leeraar" bititele.

Hy hie seis soannen; syn sawnde bern wie in famke, Maaike, dat mar in wike âld wurden is.

Dizze bakkende preker is de stamfaer wurden fan in hiel bakkerslaech, hwerfan noutiids noch leaten foar de oun steane.

Syn soannen wiene:

- I Marten 12/6/1794 - 2/9/1826.
- II. Roelof 19/8/1797 - 14/4/1874
- III. Theunis 30/10/1799 - 23/2/1861
- IV. Bokke 6/7/1802 - 20/5/1867
- V. Jehannes 27/10/1813 - 1866
- VI. Piter 1815 - 5/12/1851

I. Marten Oedzes Dantuma troude 5/4/1817 mei in Drylser bakersdochter Roneske Thomas van Spanjen (berne 2/2/1794). Yn de houliksakte stiet: "het bakkersbedrijf uitoefenende, wonende te Terhorne". Hy sil dus feint yn heite bakkerij west ha. In pear jier letter fine wy him as bakker to Baerd, der't hy yn it koartsjier 1826 forstoarn is, goed 32 jier ald. Roneske waerd wol slim bisocht, hwant nei de dea fan har man op 2 Sept. 1826, forlear se op 25 Sept., goed trije wike nei tiid, demoarns 11 ure har famke Tetsje (2 jier) en de middeis trije ure har aldste jonge Oeds (hast 9 jier). Yn Juny 1828 troude se wer mei de siktarijklerk Geale Piters van der Schaaf, dy't de trôch foar de pinne keazen hat, hwant hy naem de bakkerij oer; fan 1833 ont 1845 leverre hy b.g. brea en soms winkelwaren aan de Baerder Menniste Gemeente. Yn in akte fan 1829 wurdt er neamd: bakker to Baerd.

In soan fan Marten Dantuma en Roneske van Spanjen hat letter bakker en kasteflein to Winsum west.

II. Roelof Oedzes Dantuma hat twa froulu hawn; hy troude 14/4/1820 Wimke Hanzes Zylstra (+ 15/1/1830 te Nes) en 15/5/1831 Akke Jochems Boetje (+ 28/3/1874 te Nes). By dizzè froulu hie hy trije en njoggen, meiinoar 12 bern, fan hwa't twa jong stoarn binne.

Yn Roelofs houliksakte fan 1820 stiet: bakkersfeint to Terherne. Hy troude út heite bidriuw en sette in bakkerij op to Nes by Akkrum, der't hy oant syn dea yn 1874 wenne hat. To Nes hat hysels earst en letter syn neiteam, in lytse hûndert jier dûbele affearen hawn as bakkers, kastleins, brêgedraejers en winkellju. Op Neskersyl, sa't men Nes foarhinne meast neamde, is by de alderein de namme Dantuma noch wol bïkend.

In nijsgrige bisunderheit fan it tweade boask fan Roelof Oedzes Dantuma mei Akke Jochems Boetje wie, dat se "kalf"-broer en suster wiene. By it houlik wiene oanwêzich **syn** heit en **har** mem en dy wiene doe man en wiif.

Roelofs aldste soan, Jacobus Roelofs Dantuma, (berne 23/2/1821 te Nes; + 15/10/1865 te Easterein) trouwde mei Marijke Klazes de Groot fan Akkrum, dy't lyk as syn broers yn de Nesker bakkerij opgroeid wie, kocht op 12 Maeije 1850 in bakkerij to Easterein yn Hennaerderadiel. Mar 15 jier mocht hy dêrre arbeidzje. Nei syn dea hat de widdou mei in feint it bidriuw trochset, hwant de beide jonges, Roelof en Klaes, wie nee doe noch mar 10 en 7 jier ald.

Roel gyng yn it âlde fak op, mar Klaes kaem yn de lapkes. Yn bigjin 1881 naem Roel de saek oer, mar ek him wie it net jown syn kréft der oan to jaen. Sawn moanne letter, 25 Okt.

1881, stoar hy en doe moast Klaes yn de bakkerij. Mei him gyng it gelokkich better; hy wist de saek ta bloei to bringen en koe him florissant oerdrage aan syn soan Sibe Klazes Dantuma (berne 17/7/1884) en wol yn 1914. Sibe is binammen yn de bakkersorganisaesje bikend wurden; hy hie yn it Fryske Bakkersboun in foaroansteand plak en stie as rymker bikend (eskadé). Sibe is yn 1950, doe't de saek 100 jier yn de familje west wie, opholden, en nou is de fjirde generaesje, wer in Klaes Dantuma, yn in modernisearre bidriuw dwaende de tradysje fuort to setten.

Roelof Oedzes Dantuma's tweade soan, Hans Roelofs Dantuma, bigoun by syn trouwen sahwat yn 1853 mei in bakkerij yn Terherne, mogelik yn de saek, der't ienris syn heit yn arbeide hie, mar dêr binne wy net wis fan. Hans koe it blykber net bolwurkje, hwant yn it lêste diel fan syn libben wie dizze goedmoedige en bliere man allinne mar suteler yn bôlegoud. Soannen hie er net.

Fan de oare bern fan R. O. D. neame wy Janke (berne 31/8/1833); Lysbeth (berne 14/6/1840); Oeds (berne 15/12/1842) en Jochem (berne 18/9/1847).

In de âlde saek to Nes holp Oeds syn heit as bakker en kastelein; letter sil hy de "baes" wurden wêze mei Janke en Jochem ta help. Oeds fordrond yn 1879; Janke dreau neitiid de winkel en Jochem de bakkerij. It affearen is yn 1898 oernomd troch in omke- en muoikesizzer Roelof Tjipkes Zondervan (soan fan Lysbeth), en dy brocht al gau de bakkerij oer nei Akkrom.

Wer in soan fan dizze: Fetse Roels Zondervan, dy't trouw west hat mei Wimke Rypkema (1910 - 1942), ek in leat út 'e Dantumafamylje (oerpakesister fan Hans Roelofs D.) is yn 1933 bakker wurden to Harns.

III De tredde soan fan ds. Dantuma, Theunis Oedzes Dantuma (1799 - 1861), hat syn hiele libben yn Terherne sliten. Hy troude yn 1822 mei in famke fan 17 jier en se kriegen 10 bern.

Theunis is ek by syn heit yn de bakkerij komd en kriege letter sels in bakkersbidriuw yn Terherne. Mar hy wie bishalven bakker ek boelbirêdder, taksateur en floreenûntfanger. (Sitte yn dizze staech ek noch bakkers?)

IV. Bokke Oedzes Dantuma (myn oerpake), waerd lyk as syn bruorren bakker. 9/6/1827 troude hy Antsje Piters Wassenaar fan Terherne. Krekt foartiid, 12 Maeije 1827, hierden se in bakkerij yn Aldeboarn. It skynt, dat it mei dizze saek net botte best gien is, hwant yn 1832 siet hy as bakker yn Esteren yn Hennaerderadiel. Mar ek dêrre waerd him gjin lang bisteant gund. Yn 1835 waerd to hier oanbean: "een Huizinge en Bakkerij met schuur en Hovinge, staande en gelegen te Oosterend, thans in gebruik by Bokke Oedzes Dantuma". Yn 1837

is de saek forkocht. Doe binne Bokke en Antsje nei Snits gien to wenjen, mar ek yn de stêd binne se opjage, hwant yn Desember 1838 waerd de publike forkeap oankundige fan "een groote en sterke Huizinge en Bakkerij, met erf en grond, staande en gelegen Kleinzand te Sneek, thans in gebruik bij B.O. Dantuma, bod f2000". Wierskynlik is hy dêr it oare jiers Maeije útgien; yn Febrewaris 1839 waerd syn dochter Jetske noch yn Snits berne. Yn 1843 wie Bokke "meester verwer en drukker" to Easterein, der't hy yn 1867 stoarn is as: "wollen zwart verwer".

Bokke en Antsje hiene fiif bern; fjouwer famkes en in jonge. Dy wie de âldste fan de keppel, mar Oeds waerd fansels gjin bakker, nou't heit needsake wieoare affearen aan te gean. Oeds stie oanskreaun as keapman en skipper to Easterein.

De beide jongste soannen fan ds. Dantuma, Jehannes (1813 - 1866) en Piter (1816 - 1851), ha, wol men wol hawwe, ek yn de bakkerij fan de âld man arbeide. Beide binne se al jong de wide wrâld yn tein en op 't lëst as âldfeinten stoarn.

Jehannes wie soldaet en oant 1855 yn militaire tsjinst.

Doe kaem hy werom yn it âlde doarp en bleau by syn broer Theunis. Yn 1866 is er yn Ommerskâns útein rekke. It skynt, dat de swabber de forkearde wei útgean is.

Piter is forstoarn 5 Des. 1851 op 35-jierrige leeftyd as matroas op it skip "Constantia", op de weromreis fan Batavia nei Rotterdam.

D.M. van der Woude.

DE OUDE FRIESCHE ADEL

Op de laatst gehouden veiling bij het Antiquariaat van Huffel te Utrecht kocht ons Wurkforban meerdere MSS genealogische aantekeningen betreffende Friese geslachten, verzameld door wijlen de heer Murray Bakker te Zeist.

Hierbij bevindt zich ook een verhandeling over 'De oude Friesche Adel.' Hoewel de redactie zich er ten volle van bewust is, dat dit buitengewoon ingewikkelde vraagstuk hiermede zeker nog niet hare oplossing heeft gevonden, jadat er zelfs bepaalde onjuistheden zijn aan te wijzen, heeft zij toch gemeend dit artikel op te nemen zoals het tot haar kwam. Zij hoopt hierdoor te bereiken, dat anderen ook hun mening gaan kenbaar maken, opdat hierdoor eens het volle licht over de bijzondere positie, welke de Friese Adel steeds heeft ingenomen, zal opgaan. Zij laat dit artikel dan ook geheel voor de verantwoordelijkheid van wijlen de schrijver.

vS

Het ontstaan der adellijke goederen en van den ouden adel in Friesland is geheel Praehistorisch.

De oudste geslachtsnamen, welke ons onder de oogen kwamen, zijn die van Camminga in het jaar 839 en Galama voor het jaar 866. In de Lex Frisionum van ongeveer het jaar 800, vindt men de verhouding van de standen der nobiles (ethelingen), liberi, liti en servi tot elkander ontwikkeld. Bij geen Germaanschen stam is de uitdrukking "ethelingen" zoolang en zoo constant in gebruik geweest als bij de Friezen. Reeds 1162 komt zij voor in eene oorkonde van graaf Floris III voor het klooster Egmond: "Isbrant ethelig", en nog in 1523 wordt gesproken "van de eedelingen Wyttje van Cammingha".

De edele man en de edele vrouw heeten ook: "ethelman", "ethelwif". Van gelijke beteekenis zijn: hauding, havedling, haudscap, hovetling, heerschap, welke in 't Latijn dier dagen overgezet werd in: capitaneus.

Deze laatste benamingen verdringen in de 15de eeuw bijna geheel en al de oudere voor een nobilis.

Bij uitzondering komt ook de benaming: "herling", voor. De titel "Heer", welke alle Geestelijken in Friesland droegen, kwam de Edelen aldaar niet toe; slechts wanneer zij den rang van ridder hadden verkregen voerden zij dat praedicaat van "Heer". Men was echter gewoon hen aan te spreken met: "Heerschap".

In Friesland tusschen 't Flie en de Lauwers moet de adel het meest talrijk en het minst boven den stand der vrijen verheven geweest zijn, want de "etheling" ontvangt daar slechts

anderhalf maal het den "vrije" toekomende weergeld, in het oostelijke het dubbele, bij de naburige Saksers het zesvoud. Om als 'etheling' geboren te worden, is drieerlei noodzakelijk:

1. afstamming uit een geslacht, dat van ouds vrij en edel is.
2. dat deze afstamming eene wettige zij, dat derhalve de kinderen door hunne vrije en edele voorvaderen in een door het Friesche recht als wettig erkend huwelijk verwekt zijn.
3. dat zij in een huwelijk verwekt zijn, waarin de stand gelijk is ("fulbern"); want uit het huwelijk van een edeling met eene vrije, spruit slechts een vrije.

De 'etheling' is in 't bezit van een zeker vrij stuk grond, een zoogenaamd: 'ethel'.

Dit 'ethel' was een **allodiaal bezit**, dus geen feudaal bezit, of leen, dat is: goed, door den bezitter aan een ander gegeven, onder verplichting van hulde, trouw en manschap (van de zijde des beleend wordenden) en tegen verplichting van bescherming (van de zijde des beleeneren).

De Friezen hebben nooit iets van leengoederen geweten of willen weten, maar zich daartegen ten sterkste verzet, toen de Hertog van Saksen, als hij Friesland ten onder had gebracht, het leenstelsel in 1504 wilde invoeren.

Daarom was dan ook een **Friesch Edelman een grooter en machtiger heer dan zelfs een Graaf van Holland**, die toch was en bleef altijd een leenman, die zijn leen zelfs niet op zijne dochters kon doen vererven. De oude Friesche Edelen waren een soort van dynasten, en het is zeker, dat er velen zijn, wier bestaan ouder is dan dat van menig Vorstengeslacht.

Zooals wij reeds zeiden, de "etheling" is in 't bezit van zeker vrij stuk grond, een zoogenaamd: 'ethel'. Dit gaat bij overlijden des vaders over op den jongsten zoon, eene gewoonte geheel tegenovergesteld aan die bij andere volken in gebruik, waar het voorvaderlijke erfgoed op den oudsten zoon overgaat. Het 'ethel' kan ook vererven op dochters, weduwen en andere bloedverwanten, kan verkocht, verruild, verpand, weggeschonken worden.

Nog in de 13de eeuw heeft ieder Friesche etheling zijn ethel; verliest hij het, zoo houdt hij op een 'etheling' te zijn en wordt een vrije 'friling'.

Het 'ethel' kan slechts door een 'etheling' bezeten worden en het is **vrij van belasting**, terwijl van alle andere grondstukken belasting (de oudste benaming is: 'huslotha') betaald moet worden.

Teneinde te ontkomen aan 't leenstelsel, verklaarden zich in 1504 de Friesche Edelen bereid eene grondbelasting aan den landsheer, den Hertog van Saksen, te betalen. Deze grondbelasting werd in 1514 door een groot aantal Edelen afgekocht,

welke Edelen daarna voorkomen op de Rentmeestersrekeningen onder den naam van "Vrije Heerschappen".

Alleen de "etheling" kan, door zijn geslacht ondersteund, eene veete beginnen.

Uit de "ethelingen" worden de rechters, grijtmannen en hunne bijzitters of eeheeren gekozen en berust dit ambt, bij toerbeurten, op het bezit van bepaalde, daartoe gekwalificeerde grondstukken; een zoodanig heet in het westerlauwersche Friesland: **"statha"** (state) of **"riuchtferende statha"** (rechtvoerende state), terwijl zulk een grondstuk in de Groninger Ommelanden, en in Oost-Friesland den naam draagt van "heerd".

De adellijke goederen dragen de namen der adellijke geslachten, (bijv. Sjaerdema-state of Sjaerdema-huis, Gaikema-heerd, enz.) Daar zij ook op nakomelingen van dochters vererfd kunnen worden, zoo komt het dikwijls voor, dat "ethelingen" goederen bezitten, die naar andere geslachten benoemd zijn. Niet ieder goed dat een etheling verkrijgt, wordt daardoor tot een ethel.

Wel kan elk "ethel" gedeeld worden, en blijft dan elk stuk een zoodanig.

Ook komt het voor, wanneer er kwestie of twijfel rijst, of een goed, dat een "etheling" bezit, wel een "ethel" zij, dat zulks in rechten bewezen moet worden.

In Friesland tusschen de Eems en Weser gelukt het aan enkele edelen de oppermacht te veroveren, zooals aan de Cirksema's, die zich tot Graaf van Oost-Friesland wisten te doen verheffen.

IETS OVER DE GESLACHTSREGISTERS OF GENEALOGIEN VAN DEN OUDEN FRIESCHEN ADEL.

Al blijkt nu ook uit het bovenstaande overtuigend de hooge ouderdom van den ouden Frieschen Adel, waarvan het ontstaan zooals wij reeds opmerkten, geheel praehistorisch is, toch zullen wij ons teleurgesteld moeten gevoelen, wanneer wij mochten meenen of veronderstellen dat van 't meerendeel, of zelfs van enkelen dier geslachten, nog aanwezig zijn de geregelde en volledig aaneengesloten Genealogiën, aanvangende met of niet zoo heel lang ná den aanvang van het historische tijdperk van Friesland.

Dit is, helaas! met geen dezer Genealogiën, op verre na, het geval, en moet geweten worden niet aan de weinige of slechte zorg voor familie-archieven, maar op rekening gesteld worden van de ongunst der tijden, met name de **twisten en partijschappen tusschen de schieringers en vetkoopers**, toen roof, doodslag, brand en 't verwoesten van Stinsen en Staten aan de orde van den dag waren, ja, algeheele anarchie gedurende meer dan 2 eeuwen in Friesland heerschte.

Nadat Friesland in 1498 door Hertog Albrecht van Saksen was veroverd, en de zoogenaamde en hoog geroemde Friesche vrijheid, en daarmede ook de gewelddaden van Schieringers en Vetcopers een einde hadden genomen, liet zijn zoon en opvolger, Hertog George van Saksen, in het jaar 1505, en daarna nogmaals in het jaar 1514, met een fiscaal doel, een Register opmaken **van de Friesche Edelen**, zooals zij gevestigd waren in de verschillende Grienijen van Oostergoo, Westergoo en de Zevenwouden.

Het eerste dier Registers, dat niet volledig is (o. a. ontbreekt de Grienij Rauwerderhem), bevat de namen van 241 Edelen, terwijl dat van 1514 voor ons bewaard heeft de namen van 233 Edelen, waarbij wij nog in aanmerking moeten nemen, dat daarop slechts geplaatst zijn de Saksisch gezinde Edelen, terwijl daarop niet vermeld worden de Edelen die "rebell" waren, en wier goederen verbeurd verklaard waren of aan anderen weggeschonken.

Als wij nu nog bedenken, dat van die 241 Edelingen in het jaar 1505, er 30 vermeld worden als: "Edelinghen in diversche Grienijen", wat wil zeggen, dat deze 30 in meer dan één Grienij een "ethel", dus elk hunner minstens 2 "ethels" bezat, waarnaar hij Heerschap genoemd werd, dan mogen wij daaruit concluderen, dater in genoemd jaar 1505, minstens 271 Adellijke Staten in ons Friesland waren, ja, vermoedelijk ging het aantal de 300 te boven.

IETS OVER HET STAMBOEK VAN DEN FRIESCHEN ADEL.

In de jaren 1843-1846 zag te Leeuwarden, bij den uitgever D. Meindersma Wz. het licht, van de hand der heeren Jr. Mr. M. de Haan Hettema en Mr. A. van Halmael jr in groot med. folio formaat, een werk, dat in slechts 150 exemplaren is gedrukt, en tot titel voert:

"Stamboek van den Frieschen, vroegeren en lateren, Adel, uit "oude en echte Bescheiden en Aanteekeningen, en met bijvoeging van de Wapens der onderscheidene Geslachten, opgemaakt." Het bestaat uit Deel I, Geslachtregisters op 416 bladzijden, Dl. II Aanteekeningen daarop, 292 bladzijden, en een uitgebreid Personenregister van niet minder dan 64 blz. bevatten de in het werk voorkomende namen van personen, die zelven geene genealogie in dit Stamboek hebben.

Bovendien zijn aan het werk toegevoegd 42 bladen, waarop 252 gekleurde wapens. Bij intekening kostte dit werk f 71,- maar daar de meeste ex. zich in vaste handen bevinden (w.o. vele bibliotheken), zoo is het werk moeilijk verkrijgbaar en is de prijs ervan zeer gestegen.

Onder de Genealogiën worden ongeveer een 120 tal van den ouden

Frieschen Adel aangetroffen, welke voor 't grootste deel ontleend zijn aan een viertal Manuscripte wapenboeken, welke in het laatst der 16de eeuw en de eerste helft der 17de eeuw zijn opgesteld, en later vermeerderd door opvolgende bezitters dier boeken.

Hoe belangrijk dit Stamboek nu ook moge zijn voor de geschiedenis van Friesland - andere provincies kunnen niet op een overeenkomstig werk bogen - toch is het, zooals ook de uitgevers wel wisten, en schreven in hun voorbericht, verre van volledig, niet slechts door het ontbreken van een aantal personen in de Registers van hunne Geslachten, maar ook door het geheel ontbreken van een aantal Genealogiën van oude geslachten, vermeld op bovengenoemde Registers van de jaren 1505 en 1514, en elders.

HWER KIN MEN TESTAMINTEN FINE ?

Yn it Jierboekje fan 1951 ha wy de fynplakken yn de bylagen fan de Civile Sintinsjes fan it Hof fan Fryslân omjown oer de earste 10 jier. Nou giet it oer de jierren 1710 - 1721. Earst jowe wy it nûmer fan de portefeuille oan, it oare nûmer is dat fan it dossier.

A

- 223/33 AESGAMA Gossuinus, mr. chirurgyn to Ljouwert, testamintet 8/2/1681.
- 230/9 AIJTA Barbara van, de vrouw fan Jr Lolle van Buijgens to Swichum, testamintet 2/12/1643.
- 256/38 AEBLE Wijgers en Auck Tiebbes to Mornwolde (Moarmâld), testamintsje 19/8/1654.
- 317/20 AYLUA Jr Tjaerd van, grytman fan Damumadiel, testamintet 1711
- 319/4 AATH Hotses, wid Arjen Jelles, mr. kúper to Aldtsjerk, testamintet 17/4/1716
- 323/2 AIJTA His van, to Ljouwert, testamintet 10/10/1678
- 339/9 ANNE Simons, skipper en Yck Jeuriæns to Hynlijippen, testamintsje 31/3/1675; 10/3/1711 testamintet Yck Jurriens, wid Anne Tijmens, to Hynlijippen
- 346/10a ADELEN Claes, testamintet 14/6/1560 en op 25/7/1622 testamintet wer in Claes Adelen, wenjend op Adelen State to Seisbjirrum
- 357/13 ANNE Eelkes, mr timmerman, to Dokkum, testamintet 5/8/1707

B

- 201/17 BOTNIA Foockel van, wid. Jr Albert Sibrand van Eminga, grytman Frjentsjeradiel, testamintet 22/5/1662
- 209/18 BRUYNNSMA Keijmpo, siktaris Ljouwerteradiel, testamintet 10/10/1695
- 269/26 BURMANIA Watzo van, to Jellum, testamintet 20/10/1688
- 290/2 BEILANUS Benedictus Nicolaus abb, testamintet 14/5/1714
- 290/6 BRONCKHORST Maria Anna van, vrouwe tot Schoot (Aldeskoot), testamintet 6/9/1687
- 188/12 } BRONGERS Rinske, vrouw fan ds Abrahamus Bavius, to Birdaerd, testamintet
- 294/17 } 24/12/1680
- 296/6 BEINTEMA Lambertus, testamintet 25/2/1692
- 300/19 BINKE Oeges en Niesje Binckes to Nieuwendam, testamintsje 1/6/1695
- 304/26 BOTNSMA Claas Rintjes, ende Reijnuke Gerrijts Zuiringsax, to Harns, testamintsje 24/4/1705
- 328/8a BURMANIA Jr Duco Martena van, testamintet 3/5/1691 en 9/12/1692
- 332/14 BROUWERS Lucia, vrouw fan Johannes Weeling, testamintsje 17/5/1694
- 341/6 BINTHIEMA Sioerd Reijns, en Tryntie Willems, to Boalsert, testamintsje 9/8/1673

C

- 186/13 CAMSTRA Eduarda van, vrouw fan Jr Frans van Burmania, testamintet 13/2/1700
- 275/35 CAMSTRA Berbera van, vrouw fan Jr Jarigh van Ockinga, testamintet to Ljouwert 14/8/1696
- 283/6 CLAES Jansen, keapman to Frjentsjer, testamintet 24/1/1697
- 303/10 CUIJCK Jacob van, en Johanna van Scharm, to Hearrenfean, testamintsje 16/10/1652

D

- 198/16 DIRCK Sybrens to Ljouwert, testamintet 27/11/1707
- 253/28 DIRCK Douwes en Riemke Feddes to Boazum, testamintsje 10/11/1709
- 301/30 DOODE Sydses en Siouck en Ipe Cornelis to Ljouwert, testamintsje 2/4/1673

E

- 186/18 EIJSINGA, Pijtter van en Fockel van Heringa, op Jongsma State to Raerd.
(R) testamintsje 24/1/1656
220/1 ELBERVELT, Johanna Wilhelmina van, vrou fan dr. Johannes Wibrandus Feica-
ma abb. testamintet 15/2/1707
249/24 ETMA, Annus Willebrordus, preester, testamintet 19/5/1701

F

- 222/17 FECKE Dircks, vrij feint en fetweider to Dongjum, testamintet 30/12/1705
301/31 FRANCKENDAL, Abraham Jansen, en Aafke Luytiens Wyngærden, testamintsje.
1702 312/3 testamintsje 23/11/1715
303/10 FOLLEGHA, Lucas, wynkeapman to Ljouwert, testamintet 12/10/1671

G

- 222/16 GRAVIUS, Oene, notaris to Ljouwert, en Tryntie Lieuwes, testaminten 1/8/1679
234/8 GEERTIE Jacobs, wid. Hans Pyll, to Snits, testamintet 1627 (?)
274/27 GERRIT Ennis, boer to St. Anna, en Ariaantie Alberts, testamintje 12/4/
1712
307/23 GERRIJT Jansen en Jouck Jans to Kollum, testamintsje 4/5/1694
310/25 GERLOFF Pijters, nôtkapepmann to Frjentsjer, testamintet 26/10/1709

H

- 186/4+5 HANEKROTH, Willem Maurits van en Foeck van Lijcklama testamintsje 29/12/
1699
235/19 HEIJMANS, Wybrandus, testamintet 14/3/1678
245/7 HOEFF, Eelco Beins van der, majoar to Ljouwert, testaminte 6/4/1707
252/23 HESSEL Selis en Maeijcke SICKES to Ljouwert, testamintsje 15/7/1666
255/21 HOMMINGA, Jannettie, testamintet 25/11/1685 to Inkhuizen
257/40 HOFFMAN, Wybe Hettes, testamintet 24/10/1695
285/4 HESSEL Sipkes, mr. bakker to Frentsjer, testamintet 4/1/1710
285/4 HESENAER, Antie, lëst wid. fan Schelte Pyters, mr.bakker to Frjentsjer,
testamintet 22/2/1704
285/5 HIJLCK Aukes to Warkum, testamintet 3/10/1690
291/13 HARMANUS Feikens abb. testamintet 24/8/1666
314/11 HENDRICK Broers to Berltsum, testamintet 3/3/1709

I

- 340/18 IDSERDA, Claes Jochums en Swaentje Jans to Beetsterswaech, testamintsje
8/4/1696
348/30 INIA, Anna, wid. Wilhelmus Crans, testamintet 10/10/1712

J

- 185/11 JAAN Rommerts en Tjietske Romkes to Arum, testamintsje 24/6/1698
186/2 JENTIE Jans, mr.skuonmakker, en Luytske Jans, to Dokkum, testamintsje 11/3/
1695
196/3 JACOB Jackles, boer under Holwert, testamintet 5/12/1708
226/1 JAN Frans en Ydwer Jurjaens to Harns testamintsje 5/8/1682, hy testamin-
tet nochris 18/6/1703
234/16+ JEURSMA, Theodorus, Jesuits Rooms priester fan Ljouwert, nou wenjend to
Amsterdam, testamintet 26/1/1704; 258/7 testamintet 6/1/1707
253/2b JESEL Saekes vrou fan Jacob Joannes to Nijshaskerskâns testamintet 25/2/1666
255/24 JELGERSMA, Fedde Sijtses syn wid. Atke Tiaards to Ljouwert testamintet 26/
11/1622
263/24 JAN en WIJBE Rinckes to Nijeholtpea, testamintsje 22/10/1650
313/14 JAN Jackles en Geertie Cornelis to Ferwert, testamintsje 9/11/1715
322/14 JAERSMA, Aelse van, to Holwert, testamintet 25/8/1619

K

- 249/22 KENNEMER, Willem, to Noardwâlde, testamintet mei syn vrou Maria Tieft 21/4/1668
 290/9 KAMP, Wybe Tiepkes to Arum, testamintet 9/8/1715

L

- 203/14 LOON, Harmen van, en Anna Barels, testamintsje 10/4/1707
 203/22 LAASKE Buwes, vrij faem Ljouwert, testamintet 23/10/1703
 283/19 LAAN, Nicolaus van der, 'mr' koekebakker to Ljouwert, testaminte 13/4/1684
 319/8 LEIJ, Antonius van der, testamintet 4/6/1687
 339/2 LEIJENAER, Rienck Pijters, sill syn wid. Grietie Coenraeds, nou to Snits, testamintet 29/10/1715
 340/18 LAUSWOLT, Martijntje, to Beetsterswaech, testamintet 28/9/1678
 357/16 LEIJ, Hieronimus Wilhelmus van der, wynhandel Ljouwert, en Anna Catharina Wassender, testamintsje 3/6/1715

M

- 189/20 MEIJNERT Piers, brouwer en Trijntie Gerbens, to Drylst, testamintsje 19/5/1679 en har mem Lolck Gatzse testaminte 14/3/1679
 204/8 MINTIE Ubles, bysitter Angwierden, testamintet 1710
 209/19 MEIJERS, Geertuit, vrou fam Tiberius Taecama, boargmr. fam Ljouwert, testamintet 29/8/1701
 286/15 MARIJ Hommes, vrou fam Sijtie Hotses Broersma, testamintet 13/11/1654
 314/18 MEIJNSMA, Jr Gabbe, op Nieuwhuijs Meynsma State to Bears, testamintet 29/3/1685
 359/30 MEJONTSMA, Johannes, med. dr. to Boalsert, testamintet 16/11/1678

N

- 278/29 NAMME Freerk, to Aldeboarn, testamintet 7/4/1712

O

- 224/13 OCKINGA, Jr Douwe van, testamintet 30/1/1665
 312/Int. OENE Thijssen, vrij feint to Winsum, testamintet 13/12/1713

P

- 192/2 POPPE Wijnerts en Att Uuges, keaplju Woarkum, testamintsje 20/11/1648
 192/3 PYTER Jacobs, vrij feint to Berltsum, testamintet 11/3/1693
 337/23 PIETER Pieters en Teets Pieckes, to Warkum, testamintsje 15/7/1709
 350/9 PAVINGA, Tjaard Yves, keapman to Surhuzum, testamintet 8/2/1706

R

- 202/29 ROORDA, Douwe Feijo van, Skout by Nacht en Kaptein, testamintet 20/9/1687
 236/19 ROORDA, Dirk Jans, berne to Harns, wenjend to Amsterdam, testamintet 22/1/1700
 286/9a RISPENS, Sioerdtje van, wid. Toma, testamintet 25/6/1684

S

- 216/16 SEERP Meijis, to Aldegea W, testamintet 21/3/1592
 232/11 SIERXMA, dr. Johannes abb, testamintet 29/1/1688
 241/9 SPITHOLT, dr. Gossuinus abb, testamintet 10/2/1690
 273/18 SCHAFTS, Reinoudina, vrou fam dr. Matthias v. Wijersen, to Ljouwert, testamintet 5/6/1662
 279/2 SURINGAR, Gouco, froedsman to Harns en Bauckjen Halinga testamintsje 16/5/1715
 295/19 STIJNTIE Femmes, wid. boumaster Albert v. d. Leij, to Dongjum, testamintet 30/4/1694
 302/13 SIMONIDES, Aleogonda van, to Ljouwert, testamintet 30/1/1713
 338/35a SANTVLUCHT, Tomas Johans, mr koperslager, en Machtel Hendrix Snel, to Mak-kum, testamintsje 11/7/1707

- T
- 192/2 TIJTTIE Poppes, wid. Jacob Pibes, to Warkum, testamintsje 2/6/1675
 198/15 TEITSMA, Thijs Romckes, en Trijntie Lammerts, bakker to Ljouwert, testamintet 6/4/1709
 228/25 TRYN Ulbes, wid. Pijter Sipkes, Fiskbuorren ûnder Ternaerd, testamintet 5/7/1667
 262/22 TIEERD Sioerds en Tiemcke Jans, to Wurdum, testamintsje 7/12/1705
 267/1 TIALLINGH Tieerdt, mr. bakker to Bitgum, testamintet 8/7/1709
 307/21 TJEERT Gosses, skipper to Dokkum, en Bauck Cornelis, testamintsje 17/12/1663

U

- 212/20 UPT Jouckes, to Wanßwert, testamintet 16/3/1632

W

- 210/33 WALTINGA, Hobbe van, grytman Frj.D., testamintet 7/5/1655
 230/8 WILREE, Dirck, testamintet 5/9/1674 op 't skip De Witte Haas.
 238/16 WOUTER Doofties, skipstimmerman to Starum, testamintet 4/3/1708
 297/5 WILHELMUS Foppens, to Ljouwert, testamintet 24/11/1698
 302/3 WYNGAERDEN VAN MENSENBURGH, Theodorus, foar 1/3 erfg. fan Neeltje v. Wyngaerden wid. Jan Pyters Spannenburgh, testaminte 13/1/1716
 311/17 WERFF, Bote v.d., wynkeapman Ljouwert, testamintet 16/6/1713
 323/2 WILHELMUS Foppes, to Ljouwert, testamintet 24/11/1698

X

- 354/35 YCK Jurriens, wid. Anne Tijmens, to Hynlijippen, testamintet 10/3/1711.

Ljouwert

R. S. Roarda.

UT ALDE BIBELBLEDDEN (Sminia Kolleksje Frysk Museum).

Anno 1659 den eersten mey oude stijl synde sondagh syn wy **Birck Clasen Ruerda** ende **Aeltie Corsen Houtingh** 't samen getrouw tot Stavoren van **Matheus Vomelius** pastoor Aldaar.

Anno 1660 den 10 Augustus op een Vrijdag is gebooren ons eerste kint sijnde een dochter smorgens te 7 uren ende is genaampt **Lijsebet Dirckx Ruerda** ende is den 11 dito op Sondagh savonts te 10 uren in den heere gerust en den 14 op din 1660 dags begraven.

Anno 1662 Den 16 martij op een Sondagh is gebooren ons tweede kint smorgens te 7 uren synde een jonge soon ende snamiddags in de kercke ingelijft door den H: doop van **Math: Vomelius** predikant tot Stavoren ende is genaampt **Cors Dirckx Ruerda**.

Anno 1663 den 20 may op woensdagh sijnde een beeddagh is gebooren ons derde kint sijnde een soon des morgens te 10 uren ende is achtermiddag de kercke ingeliefd door de H: doop van **Math: Vomelius** predikant tot Stavoren ende is genaaempt **Claes Dirckx Ruerda**.

Den 12 junius op een donderdagh 1663 is ons kint **Claes Dirx** des morgens te 6 uren weder in den Heere gerust ende des Sondaghs sijnde den 14 dito begraven.

Anno 1666 den 25 April sijnde een woens ende beeededagh is geboren ons vierde kint sijnde een jonge soon des namiddaghs ten 4 urenn ende Sondaghs voor de middagh (synde de 19 dito) de kercke ingelijft door de H: doop van **Wilhelmus brakel** predikant tot Stavoren ende is genaampt **Claas Dircks Ruerda** ende is den 13 May 1666 de Sondaghs middaghs te 12 uren in den Heere ontslapen.

Anno 1668 den 9 May op Saterdaghs avondt tussen ses ende seven uren des daaghs voor pynster, is geboren ons vyfde kindt synde een jonge soon ende op pynxtermorgen den 10 dito de kercke door den H: doop ingeliefd door den dienst van **Theodorus noordbergen** predikant tot Stavoren ende is genaampt **Klaas Dirx**.

Anno 1669 den 27 Maart is ons vyfde kindt **Klaas dirx** in den Heere ontslaopen op een Saterdagh savondts te 12 uren nadat het 8 weeken van een vijtteert ko(orts?) heef omgesleypt ende op dinghsdagh synde de 30 dito is begraven.

Anno 1670 den 6 iunij op een maandagh is gebooren smorgens te 7 uren ons 6 kindt sijnde een dochter ende den 8 dito op een woensdagh de Kercke Christo ingelyft door den H: doop van **D^O W: I: Brakel** en is genaampt **Lijsbet Dirckx**.

Anno 1671 den 18 Maart sijnde Saterdagh na de middaghs te 3 uren is in den Heere ontslapen ons seeste kindt ende dochter,

Lijsbet Dirckx en op dinghsdagh den 21 dito begraven.

Anno 1682 den 12 desember heb ick myn soon **Cors Dirckx Ruerda** bestelt bij de Raatsheer Hacm: Idsinga in Leuwaarden: smoren tot 9 uuren op een dinghsdagh.

Anno 1686 den 17e October ben ik **Cors Dirckx Ruerda** in de Echtenhouwelyk staet bevestight door D^o Noortbeeck met **Ibeltie van Mamminga**, geboortigh van Slooten.

Anno 1687 den 31^{en} augustij is gebooren ons eerste kindt ende is de gemeinte ingelieft door den H: doop ende is met de naam van **Witske**.

Styntie Corsen is geboren den 10 April 1690.

Anno 1690 den 2 augustus is godtsaligh in den Heere gerust mijn seer lieve en beminde huysvrouwe **Aeltie Corsen Houtingh** nadat se over de 31 jaar met my **Dirck Clases Ruerda** in den Echten staat hadde geleeft en is tot **Stavoren** by myn beminde moeder **Trijntie Tymens** int koor van de Kerk den 6 augusti begraven.

I N H O U D

Ta Ynlieding	pag. 3
Officiele gegevens omtrent enkele openbare instellingen, commissies, verenigingen, enz. welke werkzaam zijn op het gebied van geschiedenis, oudheid- en heemkunde, geslacht- en wapenkunde in de provincie Friesland.	pag. 4
R. S. Roarda: Koart oersjoch fan de wurksumheden fan 't Genealogysk Wurkforban fan de Fryske Akademy Sept. 1950 oant Sept. 1951	pag. 7
Ds C.P.Hoekema: Ta de 6fkomst fan Geart Lourens van der Zwaag	pag. 11
R. S. Roarda: Stambeam Roorda	pag. 16
Dr P. Sipma: By de Stambeam Roorda	pag. 26
Marten Hylkes Kingma: Aantekeningen Marten Hylkes Kingma 1746-1825	pag. 30
H. G. van Slooten: Verkorte Genealogie van de Reiders en Koopmans-familie Kingma te Makkum	pag. 36
K. M. v. d. Kooi: It Rypster Doarpswapen	pag. 40
D. M. v. d. Woude: De Dantuma's as Mennisteprekers en Bakkers	pag. 42
H. J. Murray Bakker †: De Oude Friesche Adel	pag. 48
R. S. Roarda: Hwer kin men testaminten fine?	pag. 53
Ut âlde Bibelbledden	pag. 57

=====

Offsetdruk: Kop. Ynrj. FEDDE DYKSTRA
Gr. Heechstrj. 28 - Ljouwert

*

Publicaties op het gebied van
Genealogie en Heraldiek

**

- Dr A. L. Heerma van Vos**, Hoe bioefenje wy de genealogy **f 0, 35**
Th. Heeg, De famylje Heeg en oanbisibbe famyljes **f 1, 40 (f 1, 90)**
Jierboekje 1951 Genealogysk Wurkforbân **f 1, 95 (f 2, 50)**
List fan Fryske foarnammen **f 0, 35**
Hantlieding foar Geakunde **f 1, 50**

Bovenstaande uitgaven door leden en stipers te bestellen bij de Fryske Akademy. De prijzen zijn die voor leden en stipers. De tussen haakjes geplaatste prijzen zijn de prijzen in de boekhandel.

- Grafschriften tussen Flie en Lauwers I.** Achtkarspelen **f 4, 90**
Hoekema rige nû I: Johannes Ennes Hoeckema (1604-1667) De Snitser keapman en syn femylje. Priis **f 2, 50**. Foar leden en stipers Fr. A. **f 2, --**. To bistellen by Ds C. P. Hoekema, Fr. Schubertstr. 57 Heemstede (Postr. 288657).

**

Ter perse zijn :

- Grafschriften tussen Flie en Lauwers**
II Het Bildt door H. Sannes.
III De Galileérkerk te Leeuwarden door Drs H. M. Mensoni-des.

**

